

ΕΚΘΕΣΗ
ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ 2017

Περιεχόμενα:.....	Σελίδες
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
1^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ- 2017	7
2^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΟΜΗ – ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ - ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ.....	9
I. Σύνθεση της Ολομέλειας.....	9
II. Αρμοδιότητες του ΕΣΡ.....	10
III. Οι αρμοδιότητες του ΕΣΡ και η κατανομή τους σε Κλιμάκια ή Τμήματα.....	11
III.1. Κλιμάκιο Προγράμματος	12
III.2. Κλιμάκιο Διαφάνειας	13
III.3. Κλιμάκιο Νομίμου Λειτουργίας	15
III.4. Κλιμάκιο Πολιτικής Πολυφωνίας.....	17
III.5. Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας.....	18
IV. Στελέχωση του Ε.Σ.Ρ	18
3^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	22
I. Προϋπολογισμός δαπανών ΕΣΡ έτους 2017	22
II. Διαχρονική εξέλιξη δαπανών ΕΣΡ (2007-2017).....	23
4^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ.....	25
5^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΕΣΡ ΤΟ 2017	26
I. Προκήρυξη για τη χορήγηση τηλεοπτικών αδειών εθνικής εμβέλειας ενημερωτικού προγράμματος γενικού περιεχομένου.....	26
II. Υπόδειξη 1/16.1.2017 για τα «Κοινωνικά μηνύματα»	28
III. Αποφάσεις: ενδεικτική θεματολογία	28
IV. Πρόταση για την τροποποίηση της Υ.Α. για τη σήμανση των προγραμμάτων.....	29
6^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ.....	31
7^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑΣ.....	32
I. Τα ιδιαίτερα προβλήματα σ' ένα αδειοδοτημένο περιβάλλον	32
I. Τα γενικότερα ρυθμιστικά ζητήματα ως προς την λειτουργία των ραδιοφωνικών σταθμών.....	33
8^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΟΛΥΦΩΝΙΑΣ	34
I. Εισαγωγή.....	34
II. Ταυτότητα Έρευνας	34
III. Ερευνητικά Αποτελέσματα.....	35
IV. Συμπεράσματα.....	41
9^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ.....	42
I. Διεθνείς συνεργασίες	42
I.1. Συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση Ρυθμιστικών Αρχών (EPRA)	42
I.2. Συμμετοχή στο European Regulators Group of Audiovisual Media (ERGA)	43
I.3. Συμμετοχή στο Μεσογειακό Δίκτυο Ρυθμιστικών Αρχών (RIRM).	46

I.4. Συμμετοχή στο Φόρουμ Ρυθμιστικών Αρχών Ραδιοτηλεόρασης των παρευξείνιων χωρών (Black Sea Broadcasting Regulatory Authorities Forum)	47
II. Συμμετοχή σε Επιτροπές και Συμβούλια	48
10^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ.....	49
Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α 1 – ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ 2017: Τηλεοπτικοί και Ραδιοφωνικοί Σταθμοί	50
Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α 2 – Αποτελέσματα Ισολογισμών τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβλέλειας.....	55

**ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ 11/09/2018
(ΑΡΘΡΟ 4 § 4 ΤΟΥ Ν. 2863/2000)**

Ο Πρόεδρος του ΕΣΡ

Αθανάσιος Κουτρομάνος

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, που τοποθετήθηκε την 28^η Νοεμβρίου 2016, κλήθηκε να αντιμετωπίσει μια κατάσταση με συσσωρευμένα προβλήματα κυρίως εξ αιτίας του γεγονότος της –ουσιαστικά- μη λειτουργίας του αρκετούς μήνες πριν. Και κλήθηκε να διεξαγάγει τον πρώτο διαγωνισμό χορήγησης αδειών στην τηλεόραση μετά το 1993 (ο οποίος, άλλωστε, ουδέποτε τυπικά ολοκληρώθηκε).

Από την αρχή το Συμβούλιο επιδόθηκε:

- α) στην αντιμετώπιση εκκρεμών υποθέσεων (221 υποθέσεις, που εκκρεμούσαν κυρίως από τα τελευταία χρόνια, αλλά και παλαιότερες -από το μακρινό 2003!) και
- β) στην προετοιμασία του διαγωνισμού για τη χορήγηση αδειών παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας ενημερωτικού προγράμματος γενικού περιεχομένου.

Με προσωπικό εξαιρετικά περιορισμένο από πλευράς αριθμού, με ελλείψεις στην υλικοτεχνική υποδομή και έναν προϋπολογισμό ελάχιστα υψηλότερο των ανελαστικών δαπανών, το έργο δεν ήταν καθόλου εύκολο. Αν έφτασε σε κάποιο σημείο, που θεωρείται ικανοποιητικό, οφείλεται στις άοκνες προσπάθειες του προσωπικού, στην σημαντική ενίσχυση του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής για την κάλυψη των υλικοτεχνικών αναγκών του Συμβουλίου και στις παρεμβάσεις του Συμβουλίου για εξοικονόμηση πόρων (π.χ. μείωση, κατόπιν συμφωνίας, του ετήσιου ενοικίου, που καταβάλλει το ΕΣΡ κατά σχεδόν 20%).

Οι δυσκολίες, που αντιμετωπίστηκαν από το Συμβούλιο στην προσπάθειά του να πραγματοποιήσει τον διαγωνισμό για την χορήγηση αδειών συνδέονταν τόσο με την ισχύουσα νομοθεσία, όσο και με μια σειρά αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας με κυριότερη την απόφαση 95/2017 της Ολομελείας που δημοσιεύτηκε στις 13 Ιανουαρίου 2017.

Κατόπιν συνεννόησης, το Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης προχώρησε σε σειρά τροπολογιών και έκδοση των απαραίτητων Υπουργικών Αποφάσεων, που άνοιξαν τον δρόμο για την έκδοση της Προκήρυξης για την χορήγηση επτά (7) αδειών «παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας ενημερωτικού προγράμματος γενικού περιεχομένου», που δημοσιεύθηκε την 27^η Νοεμβρίου 2017.

Όπως μπορεί να διαπιστώσει ο αναγνώστης της έκθεσης αυτής, το Συμβούλιο για να μπορέσει να ανταποκριθεί με πληρότητα και επάρκεια στον ρόλο, που του έχει ανατεθεί από το Σύνταγμα και τους νόμους, είναι απολύτως αναγκαίο:

1. Να συντάξει έναν καινούργιο κανονισμό λειτουργίας ώστε να μπορέσει να αντιμετωπίσει το καινούργιο και υπό διαμόρφωση «μιντιακό οικοσύστημα»,
2. Να του παραχωρηθούν κανονιστικές αρμοδιότητες σε μια σειρά τομέων,
3. Να ενισχυθεί σημαντικά ο προϋπολογισμός του και να αποκτήσει οικονομική αυτοτέλεια και

4. Να αποκτήσει το απαραίτητο προσωπικό.

Όλα σχεδόν τα ανωτέρω απαιτούν, σε πρώτο ή δεύτερο στάδιο, νομοθετικές ρυθμίσεις στη διαμόρφωση των οποίων το Συμβούλιο θα ήταν πρόθυμο να συμβάλει, όπως, άλλωστε, απαιτεί και η απόφαση του ΣτΕ 95/2017.

Ένα «πρόβλημα», που ανέκυψε κατά την διάρκεια της θητείας και του παρόντος Συμβουλίου, συνδέεται με την ευκολία με την οποία εισαγγελείς από όλη τη χώρα «απαιτούν» την παρουσία μελών ή υπαλλήλων του να καταθέσουν ως μάρτυρες σε υποθέσεις που εκδικάζονται σε διάφορες πόλεις ανά την χώρα. Το Συμβούλιο δεν έχει την πολυτέλεια να στερείται των υπηρεσιών των ολίγων υπαλλήλων του κάθε φορά, που ζητείται από τα δικαστήρια η παρουσία τους. Άλλωστε, δεδομένου ότι τα πάντα στο Συμβούλιο διεκπεραιώνονται γραπτώς, θα ήταν επαρκές τουλάχιστον κατά κανόνα, για τις ανάγκες της Δικαιοσύνης, να διαβιβάζονται απλώς τα σχετικά έγγραφα του Συμβουλίου, ώστε να μη παρεμποδίζεται η εύρυθμη λειτουργία του.

Στην ανά χείρας «έκθεση πεπραγμένων 2017» περιγράφεται λεπτομερώς η κατάσταση και το έργο του Συμβουλίου κατά το 2017.

1^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ-2017

Ως γνωστόν, κατά το 2016 το ΕΣΡ δεν τήρησε μία εκ των σημαντικών θεσμικών υποχρεώσεών του, την υποβολή ετήσιας έκθεσης ενώπιον της Βουλής. Κατωτέρω εξηγούνται οι λόγοι της παράλειψης αυτής.

Το 2016 υπήρξε μια «νεκρή» χρονιά για το ΕΣΡ, αφού από τον Οκτώβριο του 2015 είχε νομοθετικά λήξει η θητεία των τριών εκ των τεσσάρων εναπομεινάντων μελών και η Ολομέλεια δεν μπορούσε να συνεδριάζει. Όπως αναγράφεται και στην ετήσια έκθεση του 2015, οι τρέχουσες και επείγουσες ανάγκες της υπηρεσίας καλύφθηκαν με την παρουσία της Αντιπροέδρου και με τη συνεργασία των υπολοίπων 3 μελών, όποτε υπήρχε ανάγκη. Κατά το διάστημα αυτό οι υπηρεσίες του ΕΣΡ λειτούργησαν κανονικά ως προς τη διεκπεραίωση των τρεχουσών υποθέσεων (εξέταση καταγγελιών, μεταβιβάσεων κ. ο.κ.), έτσι ώστε να απομένει η λήψη αποφάσεως από την Ολομέλεια.

Στο μεταξύ, το 2016 ήταν ένα πλούσιο σε γεγονότα έτος, με άμεσο ενδιαφέρον για το ΕΣΡ. Από τον Ιανουάριο ξεκίνησαν προσπάθειες για τη συγκρότηση της Αρχής με νέα μέλη με αλληπάλληλες συνεδριάσεις της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής, αρμόδιου οργάνου για την επιλογή μελών του ΕΣΡ. Κατά τις συνεδριάσεις αυτές, δεν κατέστη δυνατή η επίτευξη της απαιτούμενης πλειοψηφίας.

Εν συνεχεία ψηφίστηκαν από τη Βουλή διατάξεις σχετικές με την διαδικασία αδειοδότησης.

Η Προκήρυξη για τις τέσσερις άδειες εθνικής εμβέλειας γενικού περιεχομένου δημοσιεύτηκε από τον Υπουργό Επικρατείας στις 20.05.2016 και στις 04.07.2016 κατατέθηκαν 11 υποψηφιότητες. Η διαδικασία του πλειστηριασμού έλαβε χώραν μεταξύ 8 υποψηφίων στο κτίριο της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης. Οι υπερθεματιστές προσέφεραν συνολικά το ποσό των 350.000.000 € περίπου.

Το αποτέλεσμα του διαγωνισμού ανατράπηκε στις 26.10.2016 όταν έγινε γνωστό το αποτέλεσμα της διάσκεψης της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, ενώπιον του οποίου είχαν προσφύγει οι τηλεοπτικοί σταθμοί. Το Ανώτατο Δικαστήριο έκανε δεκτές τις αιτήσεις ακυρώσεως και θεώρησε αντισυνταγματικό τον αποκλεισμό του ΕΣΡ από τη διαγωνιστική διαδικασία.

Στις 03.11.2016 ψηφίστηκαν από τον Βουλή τροπολογίες, σύμφωνα με τις οποίες το ΕΣΡ αναλαμβάνει ουσιαστικά τον καθορισμό του αριθμού των αδειών και του αρχικού τιμήματος στη διαδικασία πλειστηριασμού, αφού οι σχετικές υπουργικές αποφάσεις θα εκδίδονται μετά τη σύμφωνη γνώμη της Ανεξάρτητης Αρχής.

Την Πέμπτη 10.11.2016 η πλειοψηφία των 4/5 των μελών της Διάσκεψης των Προέδρων αποφάσισε επί των νέων οκτώ μελών του ΕΣΡ, και στις 28.11.2016 πραγματοποιήθηκε στην έδρα της Αρχής η ορκωμοσία των μελών παρουσία του

Προέδρου της Βουλής Ν. Βούτση, του Υπουργού Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης Ν. Παππά και του Γενικού Γραμματέα Ενημέρωσης, Λευτ. Κρέτσου.

Αμέσως μετά την ανάληψη των καθηκόντων της, η νέα διοίκηση αποφάσισε τη συγκρότηση Ειδικών Κλιμακίων, με αποφασιστική αρμοδιότητα για ήσσονος σημασίας θέματα, και Ομάδων Εργασίας για την αναθεώρηση των κωδίκων δεοντολογίας. Όπως ήταν φυσικό, έμφαση δόθηκε στην προετοιμασία της διαδικασίας αδειοδότησης τηλεοπτικών παρόχων γενικού περιεχομένου εθνικής εμβέλειας, δηλαδή στην έκδοση των πράξεων για τον αριθμό των υπό προκήρυξη αδειών και το ύψος της τιμής εκκίνησης της διαδικασίας πλειστηριασμού¹.

¹ Βλέπε 5^η Ενότητα, κεφ. Ι.

2^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΟΜΗ – ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ - ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ.

I. Σύνθεση της Ολομέλειας

Μέλη της Αρχής επιλέγονται πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, που απολαμβάνουν ευρείας κοινωνικής αποδοχής και διακρίνονται για την επιστημονική κατάρτιση, την επαγγελματική ικανότητα και την εν γένει προσφορά τους στο δημόσιο βίο καθώς και σε άλλους τομείς που σχετίζονται με το περιεχόμενο των αρμοδιοτήτων της Αρχής (άρθρο 2 παρ. 3 του Ν. 2863/2000).

Η σύνθεση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης έως την 31.12.2017 είχε ως εξής:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΣ

Πρόεδρος

Επίτιμος Πρόεδρος του Αρείου Πάγου.

ΞΕΝΟΦΩΝ – ΡΟΔΟΛΦΟΣ ΜΟΡΩΝΗΣ

Αντιπρόεδρος

Δημοσιογράφος.

ΜΕΛΗ

ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ – ΚΛΑΜΑΡΗ

Καθηγήτρια Αστικού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ ΚΑΛΛΙΟΠΗ

Δημοσιογράφος.

ΚΑΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Καθηγητής Πολιτισμού και Επικοινωνίας στο τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Πανεπιστημίου Αθηνών και συγγραφέας.

ΚΙΑΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Δημοσιογράφος.

ΜΗΤΡΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

Δικηγόρος, Καθηγήτρια στο Τμήμα Μηχανικών, Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου και διδάσκουσα στο Πανεπιστήμιο Πειραιά, στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.

ΠΛΕΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Καθηγητής στο Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΣΑΡΙΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Οικονομολόγος.

Η Ολομέλεια συνεδριάζει τακτικά και κατά κανόνα σε εβδομαδιαία βάση. Το έτος 2017 πραγματοποιήθηκαν **είκοσι επτά (27)** συνεδριάσεις και **σαράντα έξι (46)** διασκέψεις της Ολομελείας.

Η ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων της Ολομέλειας δημοσιεύεται στον ιστοχώρο του ΕΣΡ (www.esr.gr), οι αποφάσεις αναρτώνται στον ειδικό ιστοχώρο της «ΔΙΑΥΓΕΙΑΣ» (et.diavgeia.gov.gr/f/esr), ενώ εντός του 2018 θα λειτουργήσει ειδική εφαρμογή (Αποθετήριο) προσβάσιμη μέσω του ιστοχώρου του ΕΣΡ, όπου επίσης θα δημοσιεύονται οι κάθε είδους αποφάσεις του Συμβουλίου με αναλυτικό ευρετήριο.

II. Αρμοδιότητες του ΕΣΡ

Το ΕΣΡ λειτουργεί αφενός μεν ως εγγυητής ατομικών δικαιωμάτων (δικαίωμα στη ελεύθερη έκφραση, δικαίωμα σε ποιοτική ψυχαγωγία και πολυφωνική ενημέρωση), αφετέρου δε ως εποπτικός φορέας μιας σημαντικής σε μέγεθος οικονομικής δραστηριότητας.

Στο άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος² γίνεται αναλυτική αναφορά στο περιεχόμενο του "άμεσου ελέγχου του κράτους" επί της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης, που αποτελεί την κύρια αρμοδιότητα του Συμβουλίου, ενώ με τη νομοθεσία μας παρέχεται στην Ανεξάρτητη Αρχή μια ευρεία «γκάμα» ρυθμιστικών εργαλείων, όπως η έκδοση ατομικών πράξεων και η χρήση εργαλείων ηπίου δικαίου (soft law), όπως π.χ. οδηγίες, συστάσεις, υποδείξεις.

Στο σημείο αυτό διευκρινίζεται ότι, σε αντίθεση με άλλες Ανεξάρτητες Αρχές που ρυθμίζουν αγορές, το Συμβούλιο διαθέτει περιορισμένη κανονιστική αρμοδιότητα. Όπως θα εκτεθεί αναλυτικότερα κατωτέρω, μοναδική³ κανονιστική αρμοδιότητα αποτελεί η σύνταξη των κωδίκων δεοντολογίας του περιεχομένου των ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων, που λαμβάνουν τη μορφή Προεδρικού Διατάγματος.

Ωστόσο, μέσα στο 2017 σημειώθηκε μια σημαντική εξέλιξη μετά την οποία φαίνεται ότι ανατρέπεται η παραδοσιακή επιφύλαξη του νομοθέτη ως προς την εκχώρηση κανονιστικών αρμοδιοτήτων στο ΕΣΡ. Με την απόφαση 95/2017 της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, που δημοσιεύθηκε στις 13.1.2017, κρίθηκε στο πλαίσιο ερμηνείας συνταγματικών διατάξεων, ότι «α) καθίσταται υποχρεωτική η σύμπραξη του

² «Η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που είναι ανεξάρτητη αρχή, όπως νόμος ορίζει. Ο άμεσος έλεγχος του Κράτους, που λαμβάνει και τη μορφή του καθεστώτος της προηγούμενης άδειας, έχει ως σκοπό την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, καθώς και προϊόντων του λόγου και της τέχνης, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας, καθώς και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας».

³ Εξαιρείται ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας που, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 7 εδ. α' Ν. 3051/2002 (που αφορά το σύνολο των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών), καταρτίζεται και εκδίδεται από την ίδια την ανεξάρτητη αρχή και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΕΣΡ στην άσκηση αρμοδιοτήτων, με τις οποίες (...) καθορίζονται οι όροι λειτουργίας και αδειοδοτήσεως, μεταξύ άλλων, και των τηλεοπτικών σταθμών, και β) σε περίπτωση επιλογής του συστήματος της κατόπιν διαγωνισμού χορηγήσεως των αδειών λειτουργίας τηλεοπτικών σταθμών, καθίσταται υποχρεωτική η διενέργεια αποκλειστικώς από το ΕΣΡ της σχετικής διαγωνιστικής διαδικασίας».

Από την απόφαση αυτή συνάγεται ότι για τα θέματα που αφορούν τη λειτουργία των ραδιοτηλεοπτικών μέσων, η συμμετοχή του ΕΣΡ θα πρέπει να εξασφαλίζεται τόσο κατά τη διαμόρφωση των νομοθετικών κειμένων – με τους μηχανισμούς της διαβούλευσης ή της απλής γνωμοδότησης-, όσο και κατά την εξειδίκευσή τους με υπουργικές αποφάσεις, με τη μορφή της σύμφωνης γνώμης. Ήδη, σε ζητήματα που άπτονται της αδειοδότησης της επίγειας τηλεόρασης, ο νομοθέτης συμμορφώθηκε με το διατακτικό της δικαστικής απόφασης εκχωρώντας στο Συμβούλιο την αρμοδιότητα διατύπωσης σύμφωνης γνώμης κατά την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων που αφορούν τον αριθμό και το είδος των υπό διάθεση αδειών καθώς και την τιμή εκκίνησης της δημοπρασίας. Απομένει να τροποποιηθούν σταδιακά και οι λοιπές διατάξεις της νομοθεσίας στην κατεύθυνση αυτή.

Παρατηρείται, τέλος, ότι το αντικείμενο εργασίας του ΕΣΡ ξεπερνά τα παραδοσιακά ραδιοτηλεοπτικά μέσα και επεκτείνεται σε νέες υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων που παρέχονται από φορείς του διαδικτύου. Η τάση αυτή έχει διαμορφωθεί ήδη από τα τέλη της προηγούμενης δεκαετίας κυρίως με τις κατά παραγγελία υπηρεσίες και (όπως προκύπτει από το κείμενο της νέας Οδηγίας για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων που αναμένεται να δημοσιευθεί εντός του 2018) κορυφώνεται την τελευταία πενταετία με την εφαρμογή διατάξεων αυτής της Οδηγίας στις πλατφόρμες ανταλλαγής βίντεο (π. χ. You Tube) και στα διαδικτυακά μέσα κοινωνικής δικτύωσης (π. χ. Facebook). Το Συμβούλιο παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις αυτές (κυρίως μέσω της συμμετοχής του στην ERGA) και πρόκειται να παρουσιάσει ολοκληρωμένες θέσεις στο συγκεκριμένο αντικείμενο, ενόψει της ενσωμάτωσης της Οδηγίας στο ελληνικό δίκαιο.

III. Οι αρμοδιότητες του ΕΣΡ και η κατανομή τους σε Κλιμάκια ή Τμήματα

Το ΕΣΡ λειτουργεί, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας⁴ του, σε Ολομέλεια και σε ειδικά Κλιμάκια. Των κλιμάκιων προΐσταται ο Αντιπρόεδρος και συγκροτούνται με απόφαση της Ολομέλειας για τη μελέτη και την εξέταση συγκεκριμένων ζητημάτων.

Αν και η οργάνωση των υπηρεσιών του ΕΣΡ (δηλ. η διάρθρωσή τους σε Τμήματα και η ένταξη σε αυτά των εργαζομένων) προβλέπεται ήδη με υπουργική απόφαση⁵, η απόφαση αυτή δεν έχει υλοποιηθεί μέχρι σήμερα, κυρίως λόγω έλλειψης προσωπικού. Για το λόγο αυτό κρίθηκε σκόπιμο να δημιουργηθούν Κλιμάκια σε αντιστοιχία με τα

⁴ Απόφαση Υπουργού Τύπου και ΜΜΕ 20291/Ε/6.9.2002, ΦΕΚ Β' 1202/16.9.2002. Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 7 εδ. α' Ν. 3051/2002, ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών καταρτίζεται και εκδίδεται από τις ίδιες τις ανεξάρτητες αρχές και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

⁵ Απόφαση Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών 2/95354/0021, ΦΕΚ Β' 490/18.03.2009.

προβλεπόμενα στην υπουργική απόφαση Τμήματα. Η μεταβατική λύση για την αντιμετώπιση αυτής της σημαντικής δυσλειτουργίας των υπηρεσιών του ΕΣΡ προβλέπεται στην από 12.1.2017 Απόφαση της Ολομέλειας, ενώ έχουν συγκροτηθεί ομάδες εργασίας για την έκδοση νέου εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας και νέου οργανογράμματος.

Στο παρόν κεφάλαιο θα εξεταστούν αναλυτικά οι αρμοδιότητες κάθε Κλιμακίου, καθώς και εκείνες του Τμήματος Διοικητικής Μέριμνας και Τεχνικής Υποστήριξης, για το οποίο δεν προβλέπεται ειδικό Κλιμάκιο.

III.1. Κλιμάκιο Προγράμματος

Η εποπτεία των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών ώστε το παρεχόμενο πρόγραμμα να ανταποκρίνεται στους όρους του Συντάγματος και των νόμων, αποτελεί τη βασική δραστηριότητα του Κλιμακίου Προγράμματος. Μεγάλο μέρος του προσωπικού απασχολείται στη διεκπεραίωση των πολυάριθμων καταγγελιών που λαμβάνει το Συμβούλιο, ενώ έμφαση δίνεται στη διαμόρφωση ήπιων «κανόνων» (π. χ. Οδηγιών) με τους οποίους διευκρινίζεται το περιεχόμενο της νομοθεσίας, έτσι ώστε οι κυρώσεις να αποτελούν την έσχατη λύση συμμόρφωσης των παρανομούντων.

1.1 Κανονιστική αρμοδιότητα : Διαμόρφωση Κωδίκων Δεοντολογίας

Οι κανόνες δεοντολογίας που οφείλουν να τηρούν οι πάροχοι ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού περιεχομένου προβλέπονται καταρχήν σε κείμενα νόμων, ενώ η εξειδίκευσή τους γίνεται, σύμφωνα με εξουσιοδότηση του άρθρου 3 παρ. 15 του Ν. 2328/1995, με τους Κώδικες Δεοντολογίας που διαμορφώνει το Συμβούλιο και λαμβάνουν τη μορφή Προεδρικού Διατάγματος.

Ήδη έχει δημοσιευθεί ο Κώδικας Δεοντολογίας Ειδησεογραφικών και άλλων Δημοσιογραφικών και Πολιτικών Εκπομπών (ΠΔ 77/2003), ενώ έχει καταρτιστεί και Σχέδιο Κώδικα Ψυχαγωγικών και Επιμορφωτικών Εκπομπών, το οποίο αναμένεται να επανεξεταστεί εντός του 2018. Ειδικά για τις διαφημίσεις, το 2011 εκδόθηκε η υπ' αρ. 1/2011 Οδηγία, ενώ ο σχετικός Κώδικας αναμένεται να διαμορφωθεί μετά την ενσωμάτωση στο εσωτερικό μας δίκαιο της νέας Οδηγίας για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων.

1.2. Έκδοση ατομικών πράξεων

α. Κυρωτική αρμοδιότητα

Η επιβολή διοικητικών κυρώσεων αποτελεί μία αρμοδιότητα που ασκείται, σε περιπτώσεις που ο πάροχος περιεχομένου υποπίπτει σε σοβαρές διοικητικές παραβάσεις.

β. Απόφαση αποδοχής ή όχι αιτήματος επανόρθωσης

Σε περίπτωση προσβολής προσωπικότητας ή συναφών περιπτώσεων, ο θιγόμενος μπορεί να ζητήσει από το ραδιοτηλεοπτικό μέσο επανόρθωση, σύμφωνα με συγκεκριμένη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 27 του Π. Δ. 109/2010.

1.3. Εποπτική αρμοδιότητα

Το Συμβούλιο ελέγχει (είτε αυτεπάγγελα, είτε κατόπιν καταγγελίας) την τήρηση των κανόνων που αφορούν στο πρόγραμμα ραδιοφωνικών σταθμών και τηλεοπτικών παρόχων περιεχομένου, ιδίως ως προς τα ζητήματα των κάθε είδους εμπορικών ανακοινώσεων, της δημοσιογραφικής δεοντολογίας, της δεοντολογίας ψυχαγωγικών προγραμμάτων, της προστασίας των ανηλίκων και του καταναλωτή, της πληρότητας του προγράμματος ανάλογα με τον ενημερωτικό ή τον μη ενημερωτικό χαρακτήρα του σταθμού, της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία, της ποσόστωσης προγράμματος, της απασχόλησης συγκεκριμένου αριθμού εργαζομένων και εξασφάλισης συγκεκριμένων τεχνικών υποδομών.

Ειδικά ως προς τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς (ΕΡΤ, Βουλή – Τηλεόραση), ελέγχει επιπροσθέτως την τήρηση των ειδικών προγραμματικών τους υποχρεώσεων και συντάσσει την προβλεπόμενη στο άρθρο 10 παρ. 1 του Ν. 4173/2013, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 του Ν. 4324/2015, ετήσια έκθεση.

Ως προς την ΕΡΤ ΑΕ, ελέγχεται η εκπλήρωση των υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας και η τήρηση των κανόνων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στη Δημόσια Ραδιοτηλεόραση.

1.4. Γνωμοδοτική αρμοδιότητα

Το Συμβούλιο διατυπώνει γνώμη πριν από την έκδοση απόφασης από την Επιτροπή Εποπτείας Ελέγχου Παιγνίων για την χορήγηση ή μη άδειας μετάδοσης εκπομπής τυχερών παιγνίων (άρθρο 53 του Ν. 4002/2011, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 106 του Ν. 4209/2013). Η αρμοδιότητα δεν έχει ασκηθεί μέχρι σήμερα διότι προϋποθέτει την προηγούμενη έκδοση Κανονισμού Ελέγχου Παιγνίων από την Επιτροπή Εποπτείας Ελέγχου Παιγνίων ο οποίος δεν έχει εισέτι εκδοθεί.

III.2. Κλιμάκιο Διαφάνειας

Το Κλιμάκιο Διαφάνειας ασχολείται με τις αρμοδιότητες του Τμήματος Ελέγχου Διαφάνειας, που θεσπίστηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 310/1996. Η έμφαση που δόθηκε στην λειτουργία του συγκεκριμένου Τμήματος, κατ' εφαρμογή και της σχετικής συνταγματικής διάταξης του άρθρου 14 παρ. 9⁶, ήταν συνέπεια των αυστηρών

⁶ «Το ιδιοκτησιακό καθεστώς, η οικονομική κατάσταση και τα μέσα χρηματοδότησης των μέσων ενημέρωσης πρέπει να γίνονται γνωστά, όπως νόμος ορίζει. Νόμος προβλέπει τα μέτρα και τους περιορισμούς που είναι αναγκαίοι για την πλήρη διασφάλιση της διαφάνειας και της πολυφωνίας στην ενημέρωση. Απαγορεύεται η συγκέντρωση του ελέγχου

διατάξεων της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας περί ασυμβίβαστων δραστηριοτήτων με την ιδιότητα του ιδιοκτήτη ηλεκτρονικού ΜΜΕ (ν. 2328/1995, ν. 3310/2005). Οι διατάξεις αυτές έχουν υποστεί έκτοτε σημαντικές αλλαγές, κατά τρόπο ώστε η λειτουργία του Τμήματος να χρειάζεται επανεξέταση.

2.1. Έκδοση ατομικών πράξεων

α. Βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Επιχειρήσεων ΜΜΕ

Με δεδομένο ότι το μεγαλύτερο μέρος των φορέων που εγγράφονται κατά το νόμο στο Μητρώο, δηλ. των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών ελεύθερης λήψης δεν έχουν αδειοδοτηθεί, η τήρηση του Μητρώου και η τακτική ετήσια ενημέρωσή του με τα στοιχεία που υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους σε περίπτωση αλλαγών, συμβάλλουν σημαντικά στην τήρηση των αρχών της διαφάνειας του ιδιοκτησιακού καθεστώτος. Κατά τα τελευταία χρόνια, έχει καταβληθεί προσπάθεια ώστε η ετήσια υποβολή των στοιχείων από τους εποπτευόμενους φορείς να γίνεται κατά το δυνατό με απλοποιημένο τρόπο.

Η εγγραφή των διαφημιστικών εταιρειών και των εταιρειών έκδοσης εφημερίδων ή άλλων εντύπων στο Μητρώο σχετίζεται με τη δυνατότητα ανάληψης έργων διαφημιστικής προβολής του Δημοσίου και μετάδοσης ή δημοσίευσης κρατικών διαφημίσεων, κατ' εφαρμογή του Π. Δ. 261/1997.

Έως το τέλος του έτους 2017 οι εγγεγραμμένες στα Μητρώα του Τμήματος Ελέγχου Διαφάνειας του ΕΣΡ επιχειρήσεις είναι:

α) Τηλεοπτικές:	119
β) Ραδιοφωνικές:	921
γ) Εκδοτικές:	457
δ) Διαφημιστικές:	259
ε) Έρευνας ραδιοτηλεοπτικής αγοράς:	13
στ) Παραγωγής οπτικοακουστικών έργων:	25
ζ) Δημοσκοπήσεων:	57

β. Βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Φορέων και Επιχειρήσεων Δημοσκοπήσεων

Κατά το άρθρο 5 του Ν. 3603/2007, η εγγραφή στο Μητρώο Φορέων και Επιχειρήσεων Δημοσκοπήσεων αποτελεί προϋπόθεση για τη διενέργεια δημοσκοπήσεων για λογαριασμό των φορέων δημόσιου φορέα ή πολιτικού κόμματος.

περισσότερων μέσων ενημέρωσης της αυτής ή άλλης μορφής. Απαγορεύεται ειδικότερα η συγκέντρωση περισσότερων του ενός ηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης της αυτής μορφής, όπως νόμος ορίζει. Η ιδιότητα του ιδιοκτήτη, του εταίρου, του βασικού μετόχου ή του διευθυντικού στελέχους επιχείρησης μέσων ενημέρωσης είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του ιδιοκτήτη, του εταίρου, του βασικού μετόχου ή του διευθυντικού στελέχους επιχείρησης που αναλαμβάνει έναντι του Δημοσίου ή νομικού προσώπου του ευρύτερου δημόσιου τομέα την εκτέλεση έργων ή προμηθειών ή την παροχή υπηρεσιών. Η απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου καταλαμβάνει και κάθε είδους παρένθετα πρόσωπα, όπως συζύγους, συγγενείς, οικονομικά εξαρτημένα άτομα ή εταιρείες. Νόμος ορίζει τις ειδικότερες ρυθμίσεις, τις κυρώσεις που μπορεί να φθάνουν μέχρι την ανάκληση της άδειας ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού και μέχρι την απαγόρευση σύναψης ή την ακύρωση της σχετικής σύμβασης, καθώς και τους τρόπους ελέγχου και τις εγγυήσεις αποτροπής των καταστρατηγήσεων των προηγούμενων εδαφίων».

γ. Έγκριση ή μη μεταβιβάσεων ή άλλων μεταβολών ιδιοκτησιακού καθεστώτος

Κατά τη γνωστοποίηση μεταβίβασης μετοχών ή εταιρικών μεριδίων ή / και αύξησης μετοχικού κεφαλαίου σε ποσοστό άνω του 1% του μετοχικού κεφαλαίου ή εταιρικών μετασχηματισμών, το Συμβούλιο προβαίνει σε έλεγχο των μέσων χρηματοδότησης και έλεγχο συνδρομής ασυμβίβαστων ιδιοτήτων στο πρόσωπο νέων μετόχων ή εταίρων. Εφόσον κριθεί απαραίτητο γίνεται και ακρόαση των νέων μετόχων ή εταίρων για να διασφαλιστεί ότι μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις που συνεπάγεται η λειτουργία ενός ραδιοτηλεοπτικού σταθμού.

δ. Κυρωτική απόφαση για τη διαγραφή εταιρειών δημοσκοπήσεως από το σχετικό Μητρώο

Εφόσον κατά τον έλεγχο τήρησης των επιστημονικών μεθόδων έρευνας της αγοράς και της γνησιότητας και πληρότητας των στοιχείων από την Ελεγκτική Δημοσκοπήσεων (αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία του ΣΕΔΕΑ) εκδοθεί πόρισμα διαπίστωσης παραβάσεων, το πόρισμα διαβιβάζεται στο Συμβούλιο, που αποφασίζει την επιβολή κύρωσης της προσωρινής διαγραφής από το Μητρώο Φορέων και Επιχειρήσεων Δημοσκοπήσεων (άρθρο 5 παρ. 6 ν. 3603/2007).

2.2. Σύνταξη ετήσιων εκθέσεων για τις εποπτευόμενες επιχειρήσεις

Στο άρθρο 10α παρ. 1 στοιχ. ζ' του Π.Δ. 213/1995 προβλέπεται η σύνταξη εκθέσεως «για κάθε μία από τις επιχειρήσεις που καταχωρίζονται στο Μητρώο Επιχειρήσεων». Ενόψει του μεγάλου αριθμού των επιχειρήσεων, το ΕΣΡ περιορίζεται στη σύνταξη συνοπτικών εκθέσεων, όπως αυτή του Παραρτήματος 1 της παρούσας Έκθεσης.

2.3. Εποπτικές αρμοδιότητες για το ηλεκτρονικό σύστημα διάθεσης τηλεοπτικού διαφημιστικού χρόνου (νέα αρμοδιότητα)

Σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν. 4487/2017, το ΕΣΡ ορίζεται ως ρυθμιστής του ηλεκτρονικού συστήματος διάθεσης τηλεοπτικού διαφημιστικού χρόνου, με αρμοδιότητες εποπτείας του διαχειριστή του συστήματος, έγκρισης του Κώδικα Δεοντολογίας και Ορθής Πρακτικής, πρόσβασης στο αρχείο των συναλλαγών και επιβολής κυρώσεων.

III.3. Κλιμάκιο Νομίμου Λειτουργίας

3.1. Κανονιστική αρμοδιότητα : Έκδοση προκήρυξης για τη χορήγηση αδειών

Το Συμβούλιο εκδίδει προκήρυξη για τη χορήγηση αδειών επίγειων τηλεοπτικών παρόχων περιεχομένου και επιμελείται της διαδικασίας της δημοπρασίας (άρθρο 1 παρ. 1 και άρθρα 11-14 του Ν. 4339/2015). Συναφής και η αρμοδιότητα για την επίγεια ψηφιακή ραδιοφωνία (άρθρο 220 παρ. 1 ν. 4512/2018).

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι η αρμοδιότητα αυτή δεν κατέστη δυνατό να ασκηθεί τα τελευταία χρόνια, διότι το Συμβούλιο ήταν (και παραμένει μέχρι και σήμερα) αποκλεισμένο από την προγενέστερη διαδικασία διαμόρφωσης των Χαρτών Συχνοτήτων. Οι τελευταίοι διαμορφώνονται από τον Υπουργό Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης μετά από αιτιολογημένη γνώμη της ΕΕΤΤ (άρθρο 2 Ν. 4339/2015 για την τηλεόραση και άρθρο 13 παρ. 9 του Ν. 3592/2007 σε συνδυασμό με άρθρο 221 παρ. 2 ν. 4512/2018 για την ψηφιακή ραδιοφωνία). Ωστόσο κατά τη διαμόρφωση γεωγραφικών περιοχών εκπομπής των περιφερειακών σταθμών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και κριτήρια όπως ο αριθμός των ήδη λειτουργούντων σταθμών, η διαφημιστική δαπάνη, ο πληθυσμός και τα οικονομικά μεγέθη της περιοχής. Αρμόδια αρχή για την επεξεργασία των στοιχείων αυτών θα πρέπει να είναι το ΕΣΡ και για το λόγο αυτό θα πρέπει να συμμετέχει στη λήψη της υπουργικής απόφασης με σύμφωνη γνώμη.

3.2. Έκδοση ατομικών πράξεων

Στον παρακάτω κατάλογο περιλαμβάνονται και οι πράξεις με τις οποίες το Συμβούλιο διατυπώνει στον αρμόδιο υπουργό τη σύμφωνη γνώμη του για δύο σημαντικά ζητήματα της αδειοδοτικής διαδικασίας για την επίγεια ραδιοφωνία και τηλεόραση διότι, σύμφωνα με τη νομολογία των δικαστηρίων μας, οι πράξεις αυτές ισοδυναμούν με έκδοση εκτελεστής πράξης.

α. Διατύπωση σύμφωνης γνώμης για τον αριθμό των αδειών ανά κατηγορία σταθμών

Η διατύπωση της σχετικής γνώμης από το ΕΣΡ λαμβάνει χώραν αφού προηγηθεί δημόσια διαβούλευση, προκειμένου το Συμβούλιο να έχει πλήρη εικόνα για το ενδιαφέρον των υφιστάμενων παρόχων ή των ενδιαφερόμενων επενδυτών για τη συμμετοχή τους στη διαγωνιστική διαδικασία.

β. Χορήγηση αδειών λειτουργίας παρόχων περιεχομένου επίγειας τηλεόρασης

Η χορήγηση των σχετικών αδειών, απόληξη μιας σύνθετης διοικητικής ενέργειας αποτελούμενης από περισσότερα στάδια της διαγωνιστικής διαδικασίας, συνδέεται με τον έλεγχο τήρησης συγκεκριμένων υποχρεώσεων που αφορούν, μεταξύ των άλλων, στην τήρηση των ασυμβιβάστων, στον έλεγχο του «πόθεν έσχες» και στην ύπαρξη του ελάχιστου καταβεβλημένου κεφαλαίου.

γ. Χορήγηση αδειών παροχής δορυφορικών συνδρομητικών υπηρεσιών

Πρόκειται κατ' ουσίαν για την αδειοδότηση πλατφόρμας μετάδοσης περισσότερων τηλεοπτικών καναλιών, η οποία παρέχει υπηρεσίες δικτύου για την μετάδοση περιεχομένου μέσω δορυφόρου και έναντι αμοιβής (άρθρο 6 του Ν. 2644/1998).

Εξαιτίας του γεγονότος ότι ορισμένες διατάξεις του Ν. 2644/1998 καταργήθηκαν ή τροποποιήθηκαν εντός του 2017 και επειδή ο τρόπος που έχουν οργανωθεί και

λειτουργούν οι πλατφόρμες παροχής τηλεοπτικού περιεχομένου μέσω ευρυζωνικού δικτύου (βλ. κατωτ. υπό ε'), το Συμβούλιο εξετάζει το ενδεχόμενο υποβολής προτάσεων για την τροποποίηση συνολικά του Ν. 2644/1998 και τη διαμόρφωση ενιαίου πλαισίου για την αδειοδότηση για τις δύο αυτές κατηγορίες παρόχων περιεχομένου.

δ. Χορήγηση εγκρίσεων περιεχομένου για ευρυζωνική μετάδοση

Για τη χορήγηση αυτής της εγκρίσεως, απαιτείται κατά το νόμο (άρθρο 15 παρ. 5 του Ν. 3295/2007) «αναλυτική παρουσίαση του προγράμματος του και υπεύθυνη δήλωση για την τήρηση της κείμενης ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας και των αντίστοιχων κανόνων δεοντολογίας της εθνικής ή της κοινοτικής έννομης τάξης, καθώς και του διεθνούς δικαίου». Επισημαίνεται ότι κατά τα τελευταία χρόνια διαπιστώνεται αυξημένο ενδιαφέρον για την παροχή ανάλογων υπηρεσιών (βλ. και ανωτ. υπό δ').

ε. Χορήγηση αδειών δικτυώσεων

Το Συμβούλιο εγκρίνει την ταυτόχρονη αναμετάδοση από ένα σταθμό μέρους του προγράμματος άλλου σταθμού, υπό τις προϋποθέσεις που θέτει ο νόμος (άρθρο 14 παρ. 6 Ν. 4339/2015 για την τηλεόραση και άρθρα 6 παρ.15 του Ν. 2328/1995 και 13 παρ. 11 περ. β' του Ν. 3592/2007 για την αναλογική ραδιοφωνία).

στ. Χορήγηση βεβαιώσεων λειτουργίας ραδιοφωνικών σταθμών

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 53 του Ν. 2778/1999, το ΕΣΡ εξετάζει εάν συγκεκριμένος ραδιοφωνικός σταθμός λειτουργούσε την 1.11.1999 και εκδίδει βεβαίωση με την οποία διαπιστώνεται το πραγματικό αυτό γεγονός.

Το Συμβούλιο αναρτά στο Διαδίκτυο (με διαρκή ενημέρωση) Πίνακα με τα στοιχεία ταυτότητας και λειτουργίας (π. χ. συχνότητες και θέσεις εκπομπής) του συνόλου των ραδιοφωνικών σταθμών που λειτουργούν νομίμως.

III.4. Κλιμάκιο Πολιτικής Πολυφωνίας.

Η δημιουργία του ειδικού αυτού Κλιμακίου αποφασίστηκε λόγω της ιδιαίτερης σπουδαιότητας του συγκεκριμένου αντικείμενου, καίτοι το αντικείμενο αυτό εντάσσεται στο Τμήμα Ποιότητας Προγραμμάτων του Οργανογράμματος του ΕΣΡ.

1. Γνωμοδότηση επί του σχεδίου Υπουργικής Απόφασης σχετικά με την προβολή των κομμάτων από τα ραδιοτηλεοπτικά ΜΜΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 47 του Π.Δ. 26/2012, το Συμβούλιο διατυπώνει τη γνώμη του πριν την έκδοση υπουργικής απόφασης σχετικά με την κατανομή του ραδιοτηλεοπτικού χρόνου στα πολιτικά κόμματα κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου (βλ. συναφή διάταξη για δημοψηφίσματα άρθρο 9 παρ. 2 Ν. 4023/2011).

Το Συμβούλιο μελετά πρόταση τροποποίησης των σχετικών κανόνων διότι, όπως έχει αποδειχθεί στην πράξη, λόγω της κατά κανόνα εσπευσμένης προκήρυξης των εκλογών πριν από το τέλος της τετραετίας, δεν υφίσταται επαρκής χρόνος για τη διαμόρφωση αξιόπιστων κανόνων τόσο από τη Διακομματική Επιτροπή Εκλογών (που λαμβάνει τη σχετική πρωτοβουλία), όσο και από το Συμβούλιο, που γνωμοδοτεί πριν από την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης. Αποτέλεσμα τούτων είναι σε κάθε εκλογική αναμέτρηση να επαναλαμβάνονται οι κανόνες της προηγούμενης απόφασης χωρίς να έχει εξεταστεί ποτέ η αποτελεσματικότητά τους.

2. Έκδοση Οδηγίας

Το Συμβούλιο εκδίδει Οδηγία με την οποία παρέχει διευκρινίσεις στους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής (π. χ. υποβολή στοιχείων) και τον τρόπο ελέγχου τήρησης της εκάστοτε νομοθεσίας.

3. Δημοσίευση περιοδικών εκθέσεων

Για το ζήτημα αυτό βλέπε κατωτέρω 8^η Ενότητα.

III.5. Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας

Το Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας (άρθρο 5 της υπουργικής απόφασης) έχει ως αντικείμενο την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών του ΕΣΡ, την τεχνική υποστήριξη αυτού (ειδικότερα ως προς τα ζητήματα πληροφορικής), την κατάρτιση και την εκτέλεση του προϋπολογισμού, τη διαχείριση των οικονομικών θεμάτων και την υπηρεσιακή και μισθολογική κατάσταση των απασχολούμενων σε αυτό προσώπων.

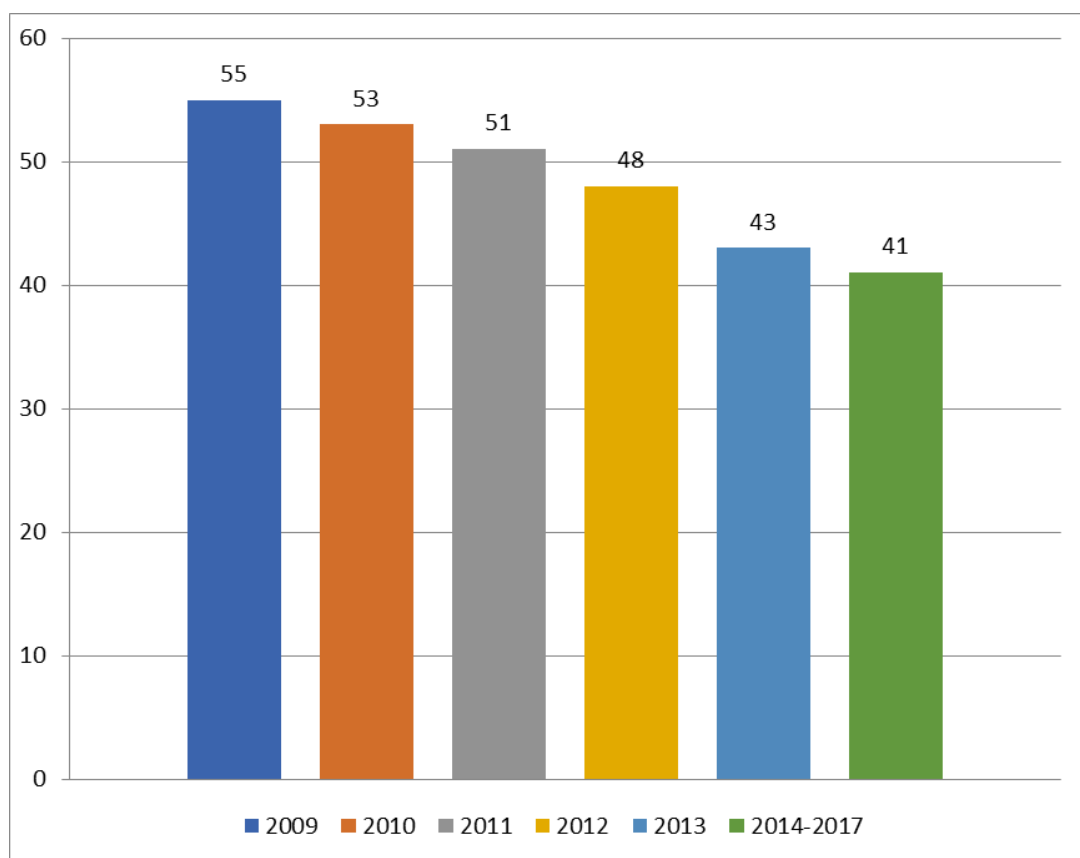
IV. Στελέχωση του Ε.Σ.Ρ

Κατά το έτος 2017 το στελεχιακό δυναμικό του ΕΣΡ ανήλθε στους σαράντα ένα (41) απασχολούμενους με οργανική θέση, ένας εκ των οποίων υπηρετεί με απόσπαση από τις 30 Μαρτίου 2015 έως και σήμερα στο Υπουργείο Οικονομίας.

Από τους σαράντα ένα (41) υπαλλήλους, δεκαεννέα (19) είναι διοικητικοί εκ των οποίων οι δεκαοχτώ (18) απασχολούνται ως τακτικοί με οργανική θέση και σύμβαση δημοσίου δικαίου και ένας (1) απασχολείται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (με παλαιότερη μεταφορά από τον Ο.Σ.Ε. καταλαμβάνοντας μία εκ των οργανικών θέσεων του Οργανισμού). Οι υπόλοιποι είκοσι δύο (22) απασχολούμενοι, που υπηρετούν με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, απαρτίζουν το ειδικό επιστημονικό προσωπικό του ΕΣΡ.

Ο αριθμός των απασχολούμενων με οργανική θέση στο ΕΣΡ κατά το 2017 δεν διαφοροποιήθηκε σε σχέση με το 2014. Η εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού του ΕΣΡ από αριθμητικής άποψης παραμένει σε πτωτική πορεία, όπως απεικονίζεται και στο παρακάτω Διάγραμμα:

Εξέλιξη του Ανθρώπινου Δυναμικού του ΕΣΡ με οργανική θέση κατά την περίοδο 2009-2017

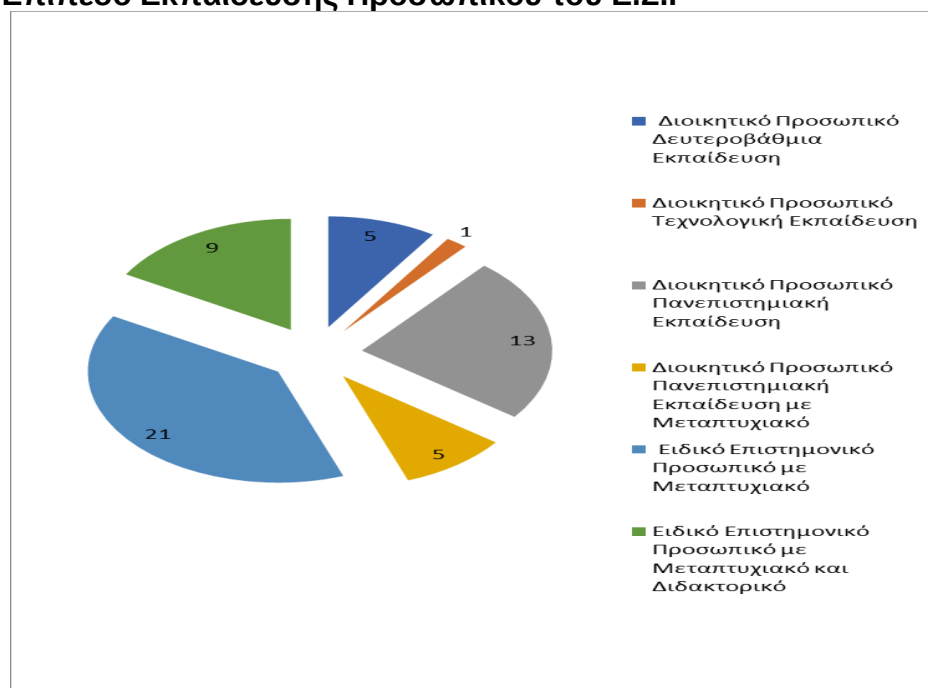
Για το ίδιο διάστημα, ο αριθμός των απασχολουμένων ανά κατηγορία διαμορφώνεται ως εξής:

Κατανομή Απασχολουμένων ανά Κατηγορία Προσωπικού 2009 – 2017

Κατηγορία Προσωπικού	31/12/09	31/12/10	31/12/11	31/12/12	31/12/13	31/12/14	31/12/15	31/12/16	31/12/17
Τακτικό προσωπικό Δημοσίου Δικαίου	19	18	18	18	17	18	18	18	18
Τακτικό προσωπικό ΙΔΑΧ	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό	26	25	25	24	24	22	22	22	22
Αποσπασμένοι στο ΕΣΡ	3	3	3	2	1	1	1	1	0
Διατεθειμένοι	5	5	3	3	0	0	0	0	0
Τοποθετημένοι	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	55	53	51	48	43	42	42	42	41

Το επίπεδο εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού του ΕΣΡ αποτυπώνεται ως εξής: (Οι αριθμοί αποτυπώνουν την εικόνα του στελεχιακού δυναμικού του ΕΣΡ ανά βαθμίδα εκπαίδευσης και κατηγορία προσωπικού).

Επίπεδο Εκπαίδευσης Προσωπικού του Ε.Σ.Ρ

Υπηρεσιακά Συμβούλια

Κατά το έτος 2017 το Υπηρεσιακό Συμβούλιο συνεδρίασε τρεις φορές. Αρχικά συνεδρίασε την 7η-3-2017 (πρακτικό 1/2017) με θέματα α) την αναγνώριση προϋπηρεσίας εκτός δημοσίου τομέα των μονίμων υπαλλήλων και την κατάταξή τους σε βαθμούς σύμφωνα με τη σχετική προϋπηρεσία τους πριν την πρόσληψή τους στο ΕΣΡ και του χρόνου υπηρεσίας τους στο ΕΣΡ και β) τη χορήγηση άδειας για παροχή διδακτικού έργου σε δύο ειδικούς επιστήμονες. Στη συνέχεια συνεδρίασε την 3^η-4-2017 (πρακτικό 2/2017) με θέμα τη μετάταξη δύο μονίμων υπαλλήλων από την κατηγορία ΔΕ στην κατηγορία ΠΕ με ταυτόχρονη μεταφορά της θέσης που κατείχαν και την αναγνώριση της συνάφειας για την κατηγορία ΠΕ του Μεταπτυχιακού Διπλώματος του ενός και των δύο. Στην ίδια συνεδρίαση απερρίφθη η αίτηση αποσπασμένου στο ΕΣΡ από τη ΡΑΕ υπαλλήλου κατηγορίας ΥΕ κλάδου Κλητήρων για μετάταξη σε κενή οργανική θέση του κλάδου ΤΕ του Τμήματος Διοικητικής Μέριμνας και Τεχνικής Υποστήριξης του ΕΣΡ, κατ' εφαρμογή της διατάξεως του άρθρου 18 παρ. 3 εδ. α' του Ν. 4440/2016. Το Υπηρεσιακό Συμβούλιο συνεδρίασε για τρίτη φορά την 3^η-11-2017 (πρακτικό 3/2017) με θέμα την αναγνώριση προϋπηρεσίας εκτός δημοσίου τομέα ακόμα μίας μόνιμης υπαλλήλου αλλά και των ειδικών επιστημόνων με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και την κατάταξή τους σε βαθμούς σύμφωνα με τη σχετική προϋπηρεσία τους πριν την πρόσληψή τους στο ΕΣΡ και του χρόνου υπηρεσίας τους στο ΕΣΡ.

Πρακτική άσκηση φοιτητών

Το έτος 2017 το ΕΣΡ δέχτηκε σπουδαστές τμημάτων ΑΕΙ και ΤΕΙ προκειμένου να κάνουν την πρακτική τους άσκηση στην υπηρεσία. Στη διάρκεια του έτους ήρθαν συνολικά δέκα (10) φοιτητές, εννέα (9) από ΑΕΙ, οι οποίοι υπηρέτησαν με τρίμηνη σύμβαση και ένας (1) από ΤΕΙ, (ΦΕΚ 4123 Β' /27-1-2017) που υπηρέτησε με εξάμηνη σύμβαση. Από τους εννέα (9) φοιτητές τμημάτων ΑΕΙ, οι οχτώ (8) τοποθετήθηκαν στο Τμήμα Ποιότητας Προγραμμάτων και ένας (1) στο Μητρώο των τηλεοπτικών σταθμών.

3^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ι. Προϋπολογισμός δαπανών ΕΣΡ έτους 2017

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, ως Ανεξάρτητη Αρχή, έχει δικό του προϋπολογισμό κατά την εκτέλεση του οποίου διαθέτει πλήρη αυτοτέλεια (Ν. 2863/2000). Τον προϋπολογισμό εισηγείται στον Υπουργό Οικονομικών ο Πρόεδρος του ΕΣΡ, που είναι και ο διατάκτης των δαπανών. Ο προϋπολογισμός εγγράφεται υπό ίδιο φορέα στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης.

Ο προϋπολογισμός δαπανών του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης για το 2017 διαμορφώθηκε ως εξής:

Κωδικός Αριθμός Εξόδου	Περιγραφή Εξόδου	Προϋπολογισμός 2017 (Διαμόρφωση) - σε €
0211	Βασικός μισθός	809.000
0213	Οικογενειακή παροχή	24.000
0221	Διαφορά μείωσης	190.000
0291	Εισφορές στο ΙΚΑ	100.000
0292	Εισφορές σε λοιπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς	59.000
0293	Εργοδοτικές εισφορές ΕΟΠΥΥ	20.000
0294	Εργοδοτική εισφορά υπαλλήλων με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου υπέρ ΕΦΚΑ	11.000
0355	Εισφορές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς όσων πραγματοποιούν επαγγελματική άσκηση στις δημόσιες υπηρεσίες	2.000
0373	Αμοιβές μελών ανεξάρτητων αρχών και μελών συλλογικών οργάνων διοίκησης αυτοτελών δημοσίων υπηρεσιών	333.400
0385	Αποζημίωση σπουδαστών δημοσίων σχολών που πραγματοποιούν στις δημόσιες υπηρεσίες άσκηση στο επάγγελμα	7.265
0719	Λοιπά έξοδα μετακίνησης	4.000
0721	Ημερήσια αποζημίωση	3.000
0722	Έξοδα διανυκτέρευσης	5.000
0813	Μισθώματα κτιρίων	212.000
0823	Ταχυδρομικά	1.000
0824	Υποχρεώσεις από παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών	6.000
0832	Ηλεκτρική ενέργεια	19.930
0841	Διαφημίσεις και δημοσιεύσεις γενικά	3.000
0843	Εκδόσεις-εκτυπώσεις-βιβλιοδεσία	2.900
0845	Κάθε είδους δαπάνες δημοσίων σχέσεων	38.000
0861	Αμοιβές για συντήρηση & επισκευή μεταφορικών μέσων ξηράς γενικά	2.500
0869	Αμοιβές για συντήρηση και επισκευή λοιπού εξοπλισμού	99.400
0873	Αμοιβές νομικών προσώπων	23.000
0875	Αμοιβές για δαπάνες καθαριότητας	19.000
0879	Λοιπές αμοιβές όσων εκτελούν ειδικές υπηρεσίες	40.000
0881	Αμοιβές για εκπαίδευση, μετεκπαίδευση, επιμόρφωση	5.000
1111	Προμήθεια χαρτιού, γραφικών ειδών και λοιπών συναφών υλικών	16.000
1121	Προμήθεια βιβλίων, συγγραμμάτων, περιοδικών, εφημερίδων και λοιπών συναφών εκδόσεων	18.000
1231	Προμήθεια ειδών καθαριότητας	600
1511	Προμήθεια καυσίμων και λιπαντικών	2.000
1512	Προμήθεια καυσίμων θέρμανσης και δαπάνες κοινοχρήστων	20.000
1699	Λοιπές προμήθειες	600
1711	Προμήθεια επίπλων	5.600
1723	Προμήθεια ηλεκτρονικών υπολογιστών, προγραμμάτων και λοιπών υλικών	137.885
1729	Προμήθεια κάθε είδους μηχανικού και λοιπού εξοπλισμού	27.000
2616	Συνδρομές σε λοιπούς διεθνείς οργανισμούς	23.000
9151	Προμήθεια καυσίμων και λιπαντικών (παρελθόντων ετών)	100
9175	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα (παρελθόντων ετών)	1.115
9821	Υποχρεώσεις από παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών (τέλη, μισθώματα και δαπάνες εγκαταστάσεων - παρελθόντων ετών)	700
9832	Δαπάνες ηλεκτρικής ενέργειας (παρελθόντων ετών)	6.170
9839	Δαπάνες καθαριότητας (παρελθόντων ετών)	1.200
9851	Συντήρηση και επισκευή μηχανικού και λοιπού εξοπλισμού (παρελθόντων ετών)	800
9873	Λοιπές αμοιβές όσων εκτελούν ειδικές υπηρεσίες (παρελθόντων ετών)	1.500
ΣΥΝΟΛΟ		2.301.665

II. Διαχρονική εξέλιξη δαπανών ΕΣΡ (2007-2017)

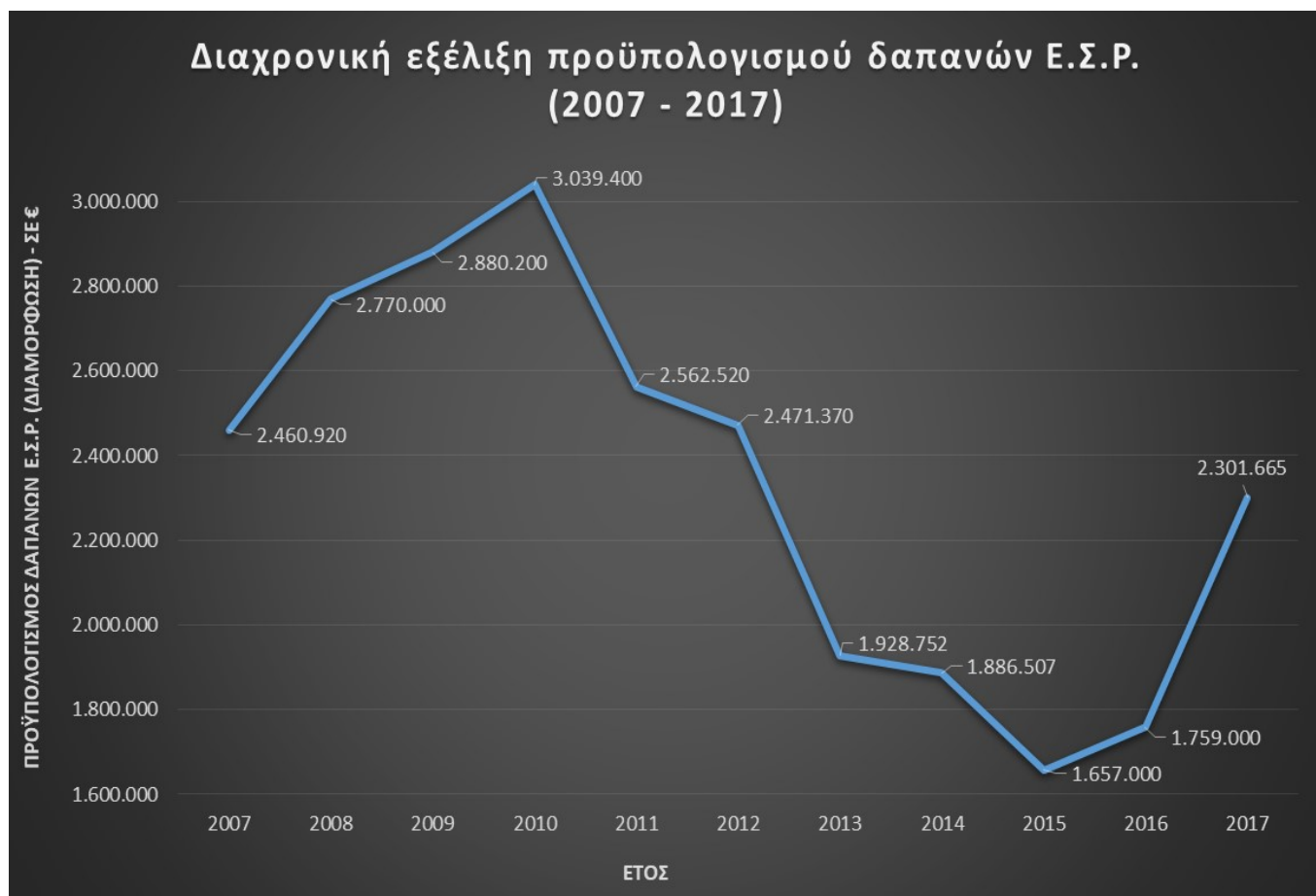
Ο προϋπολογισμός της Αρχής μειώθηκε σημαντικά μετά το 2010 (βλέπε διάγραμμα 1), ως αποτέλεσμα της γενικότερης περικοπής δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού που έλαβε χώρα τα τελευταία χρόνια. Ενδεικτικά αναφέρουμε τη μείωση άνω του 45% που υπήρξε μεταξύ των προϋπολογισμών των ετών 2010 και 2015 και αφορούσε κυρίως δαπάνες μισθοδοσίας και λειτουργίας του ΕΣΡ

Συνέπεια της μεγάλης αυτής περικοπής δαπανών ήταν η σημαντική δυσκολία του ΕΣΡ να λειτουργήσει εύρυθμα και να εκπληρώσει απρόσκοπτα την αποστολή του. Πέραν των μεγάλων μισθολογικών περικοπών που υπέστη το προσωπικό της Αρχής, υπήρξε μεγάλη δυσκολία στην συντήρηση και ανανέωση των πληροφοριακών συστημάτων και του λοιπού μηχανολογικού/πάγιου εξοπλισμού του ΕΣΡ, αδυναμία συμμετοχής σε συνέδρια και εκδηλώσεις διεθνών οργανισμών και ενώσεων, δυσχέρεια προμήθειας βιβλίων, συγγραμμάτων, εκτυπωτικού χαρτιού, γραφικής ύλης και λοιπών αναλωσίμων ειδών.

Επίσης, σημαντικές δυσχέρειες προκάλεσε στη λειτουργία της Αρχής η έκρηξη βόμβας στην Τράπεζα της Ελλάδος (βρίσκεται ακριβώς δίπλα στο κτίριο του ΕΣΡ) τον Απρίλιο του 2014, η οποία προκάλεσε μεγάλες ζημιές στις κτιριακές υποδομές και τον κεφαλαιουχικό εξοπλισμό του ΕΣΡ, ενώ δεν υπήρχαν οι οικονομικοί πόροι για την άμεση αποκατάστασή τους.

Εντός του 2017 έγινε σημαντική προσπάθεια ενίσχυσης του προϋπολογισμού του ΕΣΡ, εν' όψει της επικείμενης διενέργειας της διαγωνιστικής διαδικασίας για τη χορήγηση αδειών παρόχων ενημερωτικού προγράμματος γενικού περιεχομένου εθνικής εμβέλειας, γεγονός που διευκόλυνε την εύρυθμη λειτουργία της Αρχής και την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση της αποστολής της.

Ταυτόχρονα, στα πλαίσια της συνεχούς προσπάθειας εξοικονόμησης δαπανών, το ΕΣΡ κατάφερε μέσω διαπραγμάτευσης με τους προμηθευτές του την ελάφρυνση σημαντικών ανελαστικών δαπανών του. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η επιτευχθείσα μείωση του ετήσιου μισθώματος που καταβάλει η Αρχή για το κτίριο στο οποίο στεγάζεται, το οποίο μειώθηκε σε ποσοστό 19% (από €211.032/ετησίως σε €171.026/ετησίως, με εφαρμογή από 01/07/2017).

Διάγραμμα: Διαχρονική εξέλιξη προϋπολογισμού δαπανών ΕΣΡ (2007-2017)

Τέλος, επισημαίνεται ότι με απόφαση της Ολομέλειας συνεστήθη Ομάδα Εργασίας που θα διαμορφώσει διατάξεις για τη δυνατότητα του ΕΣΡ να εισπράττει από τους εποπτευόμενους φορείς τέλη για την παροχή υπηρεσιών (όπως π. χ. έγκριση μεταβίβασης ραδιοτηλεοπτικής επιχειρήσεως, η άδεια δικτυώσεως μεταξύ ραδιοφωνικών σταθμών ή παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης, έγκριση μετάδοσης παρόχου τηλεοπτικού περιεχομένου μέσω ευρυζωνικής μετάδοσης κ. ο. κ.). Είχε προηγηθεί παρουσίαση σχετικής επιστημονικής μελέτης, κύριο πόρισμα της οποίας ήταν η τάση στο σύνολο των ομόλογων ευρωπαϊκών ανεξάρτητων αρχών για απεξάρτηση της χρηματοδότησής τους από τον κρατικό προϋπολογισμό της κάθε χώρας.

4^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Το έτος 2017 επιδιώχθηκε κυρίως η αναβάθμιση του μηχανογραφικού περιβάλλοντος του ΕΣΡ. Το μηχανογραφικό περιβάλλον (συσκευές, λειτουργικά συστήματα, εφαρμογές και τηλεπικοινωνιακή υποδομή) ήταν ιδιαίτερα προβληματικό δεδομένου ότι από το σύνολο σχεδόν του βασικού εξοπλισμού και της τηλεπικοινωνιακής υποδομής που είχε καταστραφεί από την βομβιστική ενέργεια της 10^{ης} Απριλίου 2014 σε γειτονικό κτίριο, μικρό μόνον μέρος είχε αντικατασταθεί.

Αναζητήθηκαν κονδύλια μέσω προτάσεων που υποβλήθηκαν τόσο στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης όσο και στο Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης. Η χρηματοδότηση από το Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης επέτρεψε την εγκατάσταση μηχανημάτων (η/υ, σαρωτών, εκτυπωτών), τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη νέας ιστοσελίδας, την αναβάθμιση της εφαρμογής για το Ηλεκτρονικό Πρωτόκολλο καθώς και την υλοποίηση Ηλεκτρονικού Αποθετηρίου Εγγράφων σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης.

Το προσωπικό του Συμβουλίου χρησιμοποιεί τη Διαδικτυακή Πλατφόρμα Παρακολούθησης και Αναζήτησης Ραδιοτηλεοπτικού Προγράμματος της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας μέσω της οποίας έχει πρόσβαση στο πρόγραμμα δέκα (10) δημόσιων και ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας, δύο (2) ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών περιφερειακής εμβέλειας Νομού Αττικής, δύο (2) δημόσιων ραδιοφωνικών σταθμών εθνικής εμβέλειας και οκτώ (8) ιδιωτικών ραδιοφωνικών σταθμών Νομού Αττικής.

Επιπλέον το Συμβούλιο μπορεί να πραγματοποιεί καταγραφές δέκα (10) τηλεοπτικών σταθμών και επτά (7) ραδιοφωνικών σταθμών με συσκευές εγγραφής οπτικοακουστικού περιεχομένου (standalone video recorders) που διαθέτει. Ο εντοπισμός των υπό εξέταση αποσπασμάτων των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών γίνεται βάσει ημερομηνίας και ώρας εκπομπής.

5^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΕΣΡ ΤΟ 2017

I. Προκήρυξη για τη χορήγηση τηλεοπτικών αδειών εθνικής εμβέλειας ενημερωτικού προγράμματος γενικού περιεχομένου

Με την ΣτΕ ΟΛΟΜ 95/2017, προσδιορίστηκε επακριβώς η έκταση και η μορφή της συνταγματικά κατοχυρωμένης αρμοδιότητας του ΕΣΡ όσον αφορά την αδειοδότηση των ραδιοτηλεοπτικών επιχειρήσεων. Αφενός, κρίθηκε ότι καθίσταται υποχρεωτική η σύμπραξη του ΕΣΡ στην άσκηση αρμοδιοτήτων με τις οποίες καθορίζονται οι όροι λειτουργίας και αδειοδότησης των ραδιοτηλεοπτικών μέσων ενημέρωσης (Επισημάνθηκε μάλιστα ότι η σύμπραξη αυτή μπορεί να γίνει σε συνεργασία και με άλλες ανεξάρτητες αρχές, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο λόγω της τεχνικής φύσης των τιθέμενων ζητημάτων). Αφετέρου, υπογραμμίστηκε ότι στην περίπτωση που επιλεγεί το σύστημα της κατόπιν διαγωνισμού χορήγησης των αδειών λειτουργίας των τηλεοπτικών σταθμών θα πρέπει η σχετική διαγωνιστική διαδικασία να διενεργηθεί αποκλειστικά και μόνο από το ΕΣΡ

Αμέσως μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης, ανατέθηκε σε ομάδα ειδικών επιστημόνων νομικών του ΕΣΡ η αποκωδικοποίηση του περιεχομένου της και η κατάθεση προτάσεων για τις νομοτεχνικές βελτιώσεις που θα χρειαζόνταν πιθανόν να γίνουν στην υφιστάμενη νομοθεσία για την καλύτερη θωράκιση της επερχόμενης αδειοδότησης παρόχων περιεχομένου. Ταυτοχρόνως, η Ολομέλεια του ΕΣΡ άρχισε να συνέρχεται σε εβδομαδιαία βάση και να συνεννοείται με όλους τους θεσμικώς αρμόδιους φορείς (πολιτικά κόμματα, ΕΕΤΤ, ΠΟΕΣΥ, ΕΡΤ, ΕΙΤΗΣΕΕ) αφενός για να σχηματίσει γνώμη για τον αριθμό των προς προκήρυξη αδειών και την τιμή εκκίνησης της σχετικής αδειοδότησης και αφετέρου για να αποφασίσει για τα υπόλοιπα σημαντικά πρακτικά και νομικά ζητήματα που έπρεπε να αντιμετωπιστούν για την έναρξη και την επιτυχή ολοκλήρωση της αδειοδότησης.

Σε απάντηση σχετικού ερωτήματος του Υπουργού Ψηφιακής Πολιτικής Επικοινωνιών και Ενημέρωσης, το ΕΣΡ έδωσε, βάσει του άρθρου 2 παρ. 4 του Ν. 4339/2015, την με αριθμό πρωτοκόλλου 3640/06.07.2017 γνώμη του με την οποία πρότεινε την προκήρυξη επτά (7) αδειών παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας ενημερωτικού προγράμματος γενικού περιεχομένου. Σύμφωνα με την απόφαση, «ελήφθη υπόψη ότι σήμερα μισθώνεται ένας εκ των τεσσάρων πολυπλεκτών στην ΕΡΤ («δεν είναι βέβαιο το χρονικό σημείο περάτωσης της μίσθωσης»)), ενώ υπενθυμίζεται ότι «παρά το γεγονός πως κατά τη διάρκεια της προσεχούς δεκαετίας (...), οι ευρωπαϊκές χώρες θα πρέπει να παραχωρήσουν μέρος του φάσματος για χρήση από τις εταιρείες παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, οι δυνατότητες εκμετάλλευσης του φάσματος αναμένεται να αυξηθούν λόγω της χρήσης νέων τεχνολογιών συμπίεσης και μετάδοσης».

Σε συνέχεια της παραπάνω γνώμης με την οποία συμφώνησε ο αρμόδιος Υπουργός, εκδόθηκε η Υ.Α. 1830/2017 (ΦΕΚ Β 2337).

Υπενθυμίζεται ότι της πρότασης του ΕΣΡ είχε προηγηθεί ψήφιση διάταξης νόμου όπου προβλέπεται η υποχρέωση όλων των παρόχων εθνικής εμβέλειας να μεταδίδουν το πρόγραμμά τους ταυτόχρονα και σε υψηλή (high definition) και σε τυπική ευκρίνεια (standard definition) μέχρι την 31.12.2021, διότι, κατά την έκθεση αναγκαιότητας που κατατέθηκε στη Βουλή, «σημαντικός αριθμός τηλεοπτικών συσκευών είναι παλαιάς τεχνολογίας και δεν λαμβάνουν σήμα υψηλής ευκρίνειας».

Εν συνεχεία, σε απάντηση σχετικού ερωτήματος του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Ψηφιακής Πολιτικής, Επικοινωνιών και Ενημέρωσης, το ΕΣΡ διατύπωσε βάσει του άρθρου 2 παρ. 4 του Ν. 4339/2015 την με αριθμό πρωτοκόλλου 4009/28.07.2017 γνώμη του, με την οποία πρότεινε το ποσό των € 35.000.000 ως τιμή εκκίνησης της δημοπρασίας για τη χορήγηση εκάστης των προς προκήρυξη αδειών. Ακολούθως, εκδόθηκε η Κ.Υ.Α. 2178/2017 (ΦΕΚ Β 2684) που έκανε αποδεκτή την ως άνω τιμή εκκίνησης.

Περαιτέρω, με τα με αριθμό πρωτοκόλλου 4011/28.07.2017 και 5149/20.10.2017 έγγραφα το ΕΣΡ απέστειλε μια σειρά προτεινόμενων νομοτεχνικών βελτιώσεων της τότε υφιστάμενης νομοθεσίας για την αδειοδότηση των υποψηφίων παρόχων. Οι εισηγούμενες αυτές νομοτεχνικές βελτιώσεις έγιναν συνολικώς αποδεκτές και οδήγησαν στην θέσπιση των Ν. 4487/2017 (ΦΕΚ Α' 116/09.08.2017) και Ν. 4496/2017 (ΦΕΚ Α' 170/08.11.2017), οι οποίοι συμπλήρωσαν τους όρους αδειοδότησης των υποψηφίων παρόχων περιεχομένου.

Ειδικότερα με τις διατάξεις του Ν. 4487/2017:

- Μετατίθεται ο έλεγχος τηρήσεως των νομίμων προϋποθέσεων για τον αριθμό των εργαζομένων και του τεχνικού εξοπλισμού των υποψηφίων στους έξι μήνες μετά τη χορήγηση της άδειας, ενώ στην ίδια προθεσμία μπορεί να εξεταστεί και το πρόγραμμα, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα από τον υποψήφιο.
- Ορίζονται σε δέκα ετήσιες ισόποσες οι δόσεις καταβολής του τιμήματος των χορηγηθεισών αδειών.
- Θεσπίζεται η υποχρεωτική απόδοση στο ΕΣΡ συγκεκριμένου χρηματικού ποσού, ανά κατηγορία αδειάς.
- Με τις διατάξεις του Ν. 4496/2017:
- Καταργείται η κατηγορία «ενημερωτικού προγράμματος θεματικού περιεχομένου».
- Επανακαθορίζεται η νομική μορφή και η έδρα των εταιρειών που έχουν δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία.
- Αποκλείεται η δημοπρασία εφόσον ο αριθμός των υποψηφίων είναι κατώτερος ή ίσος με τον αριθμό των υπό προκήρυξη αδειών.
- Απαγορεύεται η εκτός αδειοδοτικής διαδικασίας μεταβολή της φυσιογνωμίας προγράμματος και της εμβέλειας εκπομπής των λειτουργούντων παρόχων περιεχομένου.

Επακολούθησε στις 27.11.2017 η έκδοση της Προκήρυξης ΕΣΡ 1/2017 (ΦΕΚ Β 4123), με την οποία τάχθηκε προθεσμία έως και τις 11.01.2018 για την κατάθεση υποψηφιοτήτων από τους ενδιαφερόμενους για την απόκτηση μίας από τις επτά

προκηρυσσόμενες άδειες παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας ενημερωτικού προγράμματος γενικού περιεχομένου. Υποβλήθηκαν εντός της ως άνω προθεσμίας έξι συνολικά αιτήσεις υποψηφιότητας, από τους κάτωθι φορείς:

1. ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΤΟΤ ΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ (τηλεοπτικός σταθμός «Σκάι»)
2. ΝΕΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ («STAR»)
3. ALPHA ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
4. ANTENNA TV ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
5. ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ («EPSILON»)
6. ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (νεοεισερχόμενη εταιρεία)

II. Υπόδειξη 1/16.1.2017 για τα «Κοινωνικά μηνύματα»

Το Συμβούλιο, σε εφαρμογή της με Α.Π.24/Ι/2.1.1997 απόφασης των Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Τύπου και ΜΜΕ περί δωρεάν μεταδόσεως μηνυμάτων κοινωνικού περιεχομένου από τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς, απηύθυνε προς τους φορείς, που επιθυμούν την έγκριση ενός τηλεοπτικού ή/και ραδιοφωνικού κοινωνικού μηνύματος, υπόδειξη για τις διαδικασίες και τις προϋποθέσεις έγκρισης της αίτησης και των συνοδευτικών εγγράφων και δίσκων που υποβάλλονται.

III. Αποφάσεις: ενδεικτική θεματολογία

Το 2017 το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης εξέδωσε εκατόν ογδόντα δύο (182) αποφάσεις.

Η θεματολογία των αποφάσεων αφορά κυρίως μεταβιβάσεις μεριδίων των επιχειρήσεων-φορέων των σταθμών, δικτυώσεις για την αναμετάδοση του προγράμματός τους, αιτήσεις θεραπείας επί παλαιότερων αποφάσεων, ζητήματα περιεχομένου όπως της παραπλάνησης κοινού και της προβολής τυχερών παιγνίων σε ζώνες ανηλίκων και αιτήσεις για έγκριση μετάδοσης περιεχομένου μέσω ευρυζωνικών δικτύων και δορυφόρου.

Ειδικότερα για τους τηλεοπτικούς σταθμούς οι αποφάσεις του ΕΣΡ αφορούσαν κυρίως ζητήματα περιεχομένου όπως της παραπλάνησης κοινού και της προβολής τυχερών παιγνίων σε ζώνες ανηλίκων και αιτήσεις για έγκριση μετάδοσης περιεχομένου μέσω ευρυζωνικών δικτύων και δορυφόρου ενώ για τους ραδιοφωνικούς σταθμούς αφορούσαν κυρίως μεταβιβάσεις μεριδίων των επιχειρήσεων-φορέων των σταθμών και δικτυώσεις για την αναμετάδοση του προγράμματός τους,

Η ενδεικτική θεματολογία ορισμένων εκ των εκατόν ογδόντα δύο (182) αποφάσεων ανά τηλεοπτικό και ραδιοφωνικό σταθμό παρατίθεται στον κατωτέρω πίνακα.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΘΕΜΑ

ΘΕΜΑ	ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΑ
ΑΙΤΗΣΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	6	4	10
ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΜΕΣΩ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ & ΔΟΡΥΦΟΡΟΥ	9	-	9
ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ	1	17	18
ΑΝΑΚΡΙΒΗΣ ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ	2	-	2
ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ	6	-	6
ΔΙΚΤΥΩΣΗ	2	30	32
ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ-ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	7	59	66
ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΠΡΟΕΚΚΛΟΓΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	4	-	4
ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ	10	-	10
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΟΛΥΦΩΝΙΑ	2	-	2
ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΥΧΕΡΟΥ ΠΑΙΓΝΙΟΥ ΣΕ ΖΩΝΗ ΑΝΗΛΙΚΩΝ	9	-	9
ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ	1	-	1
ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	3	-	3

Όσον αφορά τις κυρωτικές αποφάσεις στο σύνολο των 30 κυρωτικών αποφάσεων κυριαρχούν τα πρόστιμα για ζητήματα *περιεχομένου εκπομπής* με ποσοστό 80% και ειδικότερα την «παραπλάνηση κοινού» και την «προβολή τυχερού παιχνιδιού σε ζώνη ανηλίκων».

Το συνολικό ποσόν των επιβληθέντων αποκλειστικά σε τηλεοπτικούς σταθμούς προστίμων του έτους 2017 ανέρχεται στα 505.000 ευρώ.

IV. Πρόταση για την τροποποίηση της Υ.Α. για τη σήμανση των προγραμμάτων.

Η Ολομέλεια του ΕΣΡ ενέκρινε πρόταση για την τροποποίηση της Υπουργικής Απόφασης 6138/Ε/17.3.2000 για τη σήμανση των τηλεοπτικών προγραμμάτων που υπεβλήθη από ειδικούς επιστήμονες – νομικούς του ΕΣΡ, με στόχο την προώθησή της στο Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης. Η έκδοση νέας Υπουργικής Απόφασης κρίνεται επιτακτική προκειμένου να ληφθεί υπόψη η αποκτηθείσα εμπειρία από την εφαρμογή της αρχικής απόφασης καθώς και η συναφής εμπειρία ανεξάρτητων αρχών άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Η επιλογή της προσήκουσας σήμανσης από τους παρόχους υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων είναι αναγκαία για την ενημέρωση των γονέων για το βλαπτικό ή μη περιεχόμενο των μεταδιδόμενων προγραμμάτων και την άσκηση του

γονεϊκού ελέγχου στο πλαίσιο της ευθύνης που εκείνοι φέρουν για την αξιολόγηση της ικανότητας των ανήλικων παιδιών τους να παρακολουθήσουν ένα πρόγραμμα (ΣτΕ 1815/2014). Η ευθύνη για την προστασία των ανηλίκων από την παρακολούθηση ακατάλληλων για την ηλικία τους προγραμμάτων επιμερίζεται από τον νομοθέτη, στο οικογενειακό περιβάλλον, στον πάροχο υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων και στο αρμόδιο ελεγκτικό όργανο των παρόχων υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (το ΕΣΡ), καθένας εκ των οποίων δρα σε διαφορετικό στάδιο και έχει ξεχωριστό μεν ρόλο, κοινό δε στόχο. Την τελική ευθύνη, πάντως, για την παρακολούθηση των προγραμμάτων και τις καταναλωτικές τους επιλογές την έχουν οι τηλεθεατές που ασκούν το γονεϊκό έλεγχο.

Στην Πρόταση αυτή υιοθετούνται: α) νέα οπτικά σύμβολα κατάταξης των τηλεοπτικών προγραμμάτων βάσει της ηλικίας των τηλεθεατών και β) ειδικά οπτικά σύμβολα προσδιορισμού του περιεχομένου των τηλεοπτικών προγραμμάτων, με στόχο την αποτελεσματικότερη προστασία των ανηλίκων από την παρακολούθηση επιβλαβούς για την ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους περιεχομένου κατά την παροχή συνδρομητικών, γραμμικών και μη γραμμικών υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων. Συγκεκριμένα, η υιοθέτηση του εν λόγω συστήματος, το οποίο έχει επικρατήσει και σε διεθνές επίπεδο, προτείνεται, επειδή κρίνεται ότι η παροχή στο κοινό πληροφοριών σχετικών με το μεταδιδόμενο πρόγραμμα και την καταλληλότητα αυτού, όπως η περιγραφή του περιεχομένου του προγράμματος και η ηλικιακή ταξινόμηση αυτού αντίστοιχα, κατατοπίζει περισσότερο τον τηλεθεατή και κατ' επέκταση εξασφαλίζει περισσότερο την προστασία των ανηλίκων.

Η κατηγοριοποίηση των προγραμμάτων βάσει της καταλληλότητας του περιεχομένου τους ανά συγκεκριμένες ηλικιακές ομάδες (Κ, 8, 12, 16, 18) στοχεύει στον προσδιορισμό του βαθμού του επιβλαβούς χαρακτήρα των προγραμμάτων για συγκεκριμένες ηλικιακές κατηγορίες παιδιών.

Επιπλέον, η επιλογή των τεσσάρων ειδικών οπτικών συμβόλων που προσδιορίζουν το περιεχόμενο του μεταδιδόμενου προγράμματος και αφορούν στη βία, το σεξ, τα ναρκωτικά και το απρεπές λεξιλόγιο, έγινε λαμβάνοντας υπόψη την ενδεικτική, όπως δέχεται και το ΣτΕ (335/2017, 66/2016, 3216/2015, 3208/2014, 4407/2013), απαρίθμηση στο νόμο του είδους του περιεχομένου που μπορεί να βλάψει σοβαρά τους ανηλίκους (πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές βίας) (άρθρα 26 παρ. 4 του Π.Δ. 109/2010 και 9 παρ. 3 του Κανονισμού 2/1991 του ΕΣΡ) και με στόχο να περιληφθούν στα σύμβολα αυτά οι πιο σοβαρές και πιο συχνά μεταδιδόμενες κατηγορίες περιεχομένου που ενδέχεται να θίξουν τους ανηλίκους.

Κατ' αυτό τον τρόπο, το εν λόγω σύστημα συνδυάζοντας απλά οπτικά σύμβολα – εικόνες προσδιορισμού ηλικίας και περιεχομένου προγράμματος, τα οποία εύκολα εντυπώνονται και αποκωδικοποιούνται από το τηλεοπτικό κοινό, καθίσταται πιο εύχρηστο.

6^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Εντός του 2017 πραγματοποιήθηκαν σημαντικές μεταβολές στο ιδιοκτησιακό καθεστώς τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας. Ενδεικτικά αναφέρονται η μεταβίβαση των μετοχών της «ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», φορέα του τηλεοπτικού σταθμού «Έψιλον», από την κυπριακή εταιρεία «Α-ORIZON MEDIA LTD» στην εταιρεία «DIMERA MEDIA INVESTMENTS LTD» (συμφερόντων του ομογενούς επιχειρηματία Ιβάν Σαββίδη) και οι μεταβολές στο μετοχικό κεφάλαιο της «ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ», φορέα του τηλεοπτικού σταθμού MEGA CHANNEL.

Ως γνωστό, από το 2016 ο σταθμός αντιμετώπιζε σοβαρά οικονομικά προβλήματα, ενώ από τον Σεπτέμβριο του ίδιου έτους σταμάτησε η μετάδοση ειδήσεων και ενημερωτικών εκπομπών. Τον Μάιο του 2017 γνωστοποιήθηκε στο ΕΣΡ συμβόλαιο με το οποίο η εταιρεία «Πήγασος», μία εκ των τριών βασικών μετόχων της, πούλησε σε εταιρεία συμφερόντων του ομογενούς επιχειρηματία Ιβάν Σαββίδη («DIMERA MEDIA INVESTMENTS LTD») μετοχές που ανέρχονται σε ποσοστό 19,6 % της «Τηλέτυπος ΑΕ». Τον Αύγουστο οι ίδιες μετοχές μεταβιβάστηκαν στην εταιρεία με την επωνυμία «ELENVO».

Εξάλλου, τον Αύγουστο του 2017 γνωστοποιήθηκε συμβολαιογραφική πράξη με την οποία μεταβιβάζονται ποσοστό 22,11% των ονομαστικών μετοχών της στην εταιρεία «ΑΛΤΕΡ ΕΓΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», εταιρεία συμφερόντων του εφοπλιστή Β. Μαρινάκη. Υπενθυμίζεται ότι η τελευταία αυτή εταιρεία είχε ανακηρυχθεί πλειοδότη στο διαγωνισμό για την πώληση της «Δημοσιογραφικός Οργανισμός Λαμπράκη ΑΕ» (Μάιος 2017), εταιρεία που κατείχε το ως άνω ποσοστό της «Τηλέτυπος ΑΕ καθώς και, μεταξύ των άλλων, τον ραδιοφωνικό σταθμό «Βήμα FM».

Τελικώς, η εταιρεία «ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ» δεν συμμετείχε στη διαγωνιστική διαδικασία του ΕΣΡ που ξεκίνησε στις 11.1.2018.

7^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑΣ

Η ιδιωτική ραδιοφωνία αναπτύσσεται τα τελευταία χρόνια σε ένα αβέβαιο περιβάλλον, κυρίως λόγω της αδυναμίας υλοποίησης του υφιστάμενου κανονιστικού πλαισίου για τη διαμόρφωση χαρτών συχνοτήτων και την αδειοδότηση (άρθρο 8 Ν. 3592/2007). Παρά το γεγονός ότι οι κανόνες δεοντολογίας και ελέγχου της ιδιοκτησίας και της διαφάνειας είναι δεδομένοι, η εμπλοκή ως προς την αδειοδότηση των σταθμών δημιουργεί επιπλοκές κατά την εφαρμογή θεμελιωδών κανόνων λειτουργίας των ραδιοφωνικών σταθμών (ρ/σ). Η πρόσφατη πρωτοβουλία της Πολιτείας να θεσπίσει τον Ιανουάριο του 2018 νέο νόμο για την αδειοδότηση του ψηφιακού ραδιοφώνου και τη σταδιακή κατάργηση των αναλογικών σταθμών αποτελεί μια θετική προοπτική, για την οποία το ΕΣΡ επιφυλάσσεται να διατυπώσει τις σκέψεις και τις προτάσεις του στην προσεχή ετήσια έκθεση.

Ι. Τα ιδιαίτερα προβλήματα σ' ένα αδειοδοτημένο περιβάλλον

Αν και στο Νομό Αττικής το ραδιοφωνικό τοπίο εμφανίζεται καταρχήν ρυθμισμένο, αφού το 2002 έλαβε χώρα αδειοδότηση 35 σταθμών, οι ρυθμιστικές ανάγκες είναι αυξημένες ως προς τον έλεγχο τήρησης των προγραμματικών υποχρεώσεων, κυρίως των ενημερωτικών σταθμών. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις σταθμών που έχουν μειώσει το δημοσιογραφικό δυναμικό και τις ενημερωτικές τους εκπομπές, προφανώς για εξοικονόμηση χρηματικών πόρων, εις βάρος όμως της ποιοτικής ενημέρωσης των ακροατών και της πολυφωνίας.

Εξάλλου, η απουσία νέων διαγωνιστικών διαδικασιών υποχρεώνει τους νεοεισερχόμενους επιχειρηματίες να αγοράζουν υφιστάμενες επιχειρήσεις, ενέργεια που καταλήγει σε ορισμένες περιπτώσεις, στην αλλαγή της φυσιογνωμίας του σταθμού. Ενώ η δυνατότητα μετατροπής ενός ενημερωτικού σταθμού σε μη ενημερωτικό προβλεπόταν νομοθετικά μέχρι πρόσφατα (άρθρο έκτο παρ. 4 στοιχ. β' Ν. 4279/2014), ήταν εξ αρχής αδύνατο ένας μουσικός να μετατραπεί σε ενημερωτικό. Ωστόσο, μια τέτοια δυνατότητα θα ωθούσε τη ραδιοφωνική αγορά σε μια δυναμική και θα ενίσχυε την πολιτική πολυφωνία, μέχρι την οριστική αδειοδότηση.

Αναφέρεται χαρακτηριστικά η γνωστοποίηση στο ΕΣΡ (Νοέμβριος 2017) συμβολαίου μεταβίβασης του 50% της εταιρίας «ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΕΠΕ», ιδιοκτήτριας του μη ενημερωτικού ραδιοφωνικού σταθμού «ACTION 104.6 FM», από τον Παναγιώτη-Αντώνιο Κωστάκη του Δημητρίου στην εταιρεία με την επωνυμία «ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» με διακριτικό τίτλο «ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ». Επίσης τροποποιήθηκε η επωνυμία της εταιρείας («ΝΕΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ») και ΘΕΜΑ 104,6.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει και η εφαρμογή της διάταξης νόμου (άρθρο 8 παρ. 9 στοιχ. στ' Ν. 3592/2007, όπως διαμορφώθηκε με το άρθρο 32 Ν. 4109/2013) με την οποία μεταφέρθηκε η ιδιοκτησία ραδιοφωνικών σταθμών στους εργαζόμενους. Το ΕΣΡ

διαπιστώνει τη δυσκολία τηρήσεως των όρων μεταφοράς της ιδιοκτησίας, αφού, όπως αποδεικνύεται στην πράξη, η διαχείριση μιας ραδιοφωνικής επιχείρησης απαιτεί οργανωμένη στελέχωση και δεν μπορεί να αφεθεί αποκλειστικά στους εργαζομένους που ανέλαβαν την λειτουργία της επιχείρησης.

I. Τα γενικότερα ρυθμιστικά ζητήματα ως προς την λειτουργία των ραδιοφωνικών σταθμών.

Δύο είναι τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει το ΕΣΡ κατά την εποπτεία των ρ/σ, ιδιαίτερα εκτός της περιφέρειας Αττικής.

Το πρώτο ζήτημα σχετίζεται με τα τεχνικά χαρακτηριστικά των σταθμών, δηλ. τη συχνότητα και τα κέντρα εκπομπής που χρησιμοποιούν. Στη βεβαίωση λειτουργίας, που κατέχουν όλοι οι λειτουργούντες σήμερα ρ/σ, δεν καταγράφονται τα δύο βασικά αυτά στοιχεία ταυτότητάς τους, διότι δεν έχει λάβει χώρα επίσημη εκχώρηση συχνοτήτων. Αντιθέτως, τα στοιχεία αυτά καταχωρούνται στον ιστοχώρο του ΕΣΡ, με βάση τα δεδομένα που οι ίδιοι οι σταθμοί έχουν αποστείλει. Λόγω πολλαπλών προβλημάτων ως προς τη τήρηση των στοιχείων αυτών, το Συμβούλιο έχει ξεκινήσει συνεργασία με την Εθν. Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, ανεξάρτητη αρχή που καταγράφει το φάσμα και είναι αποδέκτης καταγγελιών για παρεμβολές μεταξύ των σταθμών, έτσι ώστε μέχρι την οριστική αδειοδότηση να αντιμετωπίζονται τα προβλήματα χρήσης συχνοτήτων μεταξύ των σταθμών στα πλαίσια της ισχύουσας νομοθεσίας.

Το δεύτερο ζήτημα αφορά την εφαρμογή των διατάξεων περί δικτυώσεων, δηλ. της ταυτόχρονης αναμετάδοσης από ένα ρ/σ πεντάωρου ημερήσιου προγράμματος έτερου σταθμού. Παρατηρείται συχνά το φαινόμενο της υπέρβασης του χρονικού ορίου δικτύωσης, ενώ δεν λείπουν και τα φαινόμενα συνεχούς αναμετάδοσης σταθμών. Το Συμβούλιο εξετάζει τη δυνατότητα αποτελεσματικού ελέγχου τηρήσεως των σχετικών διατάξεων, αφού σε πολλές περιπτώσεις οι καταγγελίες στηρίζονται σε αντικρουόμενες εγγραφές.

Στο σημείο αυτό τονίζεται ότι, για την αποτελεσματικότερη καταγραφή των σταθμών της επαρχίας, το Συμβούλιο είχε εξετάσει, σε συνεργασία με την Εθν. Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων μετά από δημόσια διαβούλευση (που ολοκληρώθηκε στις 15.11.2017), την εφαρμογή του συστήματος RDS (Radio Data System). Μεταξύ των πλεονεκτημάτων του συστήματος είναι και η εκχώρηση ενός αριθμού ταυτοποίησης κάθε σταθμού που θα διευκολύνει σημαντικά το εποπτικό μας έργο. Η λήψη οριστικών αποφάσεων για το συγκεκριμένο ζήτημα εντάσσεται στα ζητήματα λειτουργίας των σταθμών κατά τη μεταβατική περίοδο της ψηφιακής μετάβασης.

8^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΟΛΥΦΩΝΙΑΣ

I. Εισαγωγή

Κατά το έτος 2017 συνεχίστηκε για όγδοη χρονιά η διαρκής έρευνα πολιτικής πολυφωνίας ΕΣΡ. Τον Ιούνιο 2017 δημοσιεύτηκε η αναφορά πολιτικής πολυφωνίας για το έτος 2016 και συνεχίστηκε η έρευνα για το έτος 2017. Ενώ τα προηγούμενα έτη είχαν ξεχωρίσει για τις μεγάλες αναδιατάξεις του πολιτικού συστήματος, με σαφή αντίκτυπο στον τρόπο προβολής των πολιτικών κομμάτων από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, κατά τα έτη 2016 και 2017, πέραν των ανεξαρτητοποιήσεων βουλευτών και των διαδικασιών σύστασης νέων συνασπισμών πολιτικών κομμάτων, προέκυψαν και καθόρισαν την ειδησεογραφία σημαντικές αλλαγές που αφορούν στα τηλεοπτικά μέσα ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς τους, τη φυσιογνωμία του προγράμματος ορισμένων εξ αυτών και την εν γένει λειτουργία τους.

Επισημαίνεται ότι οι σημαντικές ελλείψεις ανθρώπινου δυναμικού συνεχίζουν να επιβαρύνουν τη διεξαγωγή της διαρκούς έρευνας πολιτικής πολυφωνίας, η οποία έως σήμερα φέρει **αμιγώς ποσοτικά χαρακτηριστικά και δεν πραγματεύεται την ποιοτική διάσταση** της παρουσίασης των απόψεων και της δραστηριότητας των πολιτικών κομμάτων.

II. Ταυτότητα Έρευνας

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με τη μεθοδολογία της ποσοτικής ανάλυσης περιεχομένου, η οποία αποτελεί μια «συστηματική κατηγοριοποίηση επικοινωνιακού περιεχομένου σύμφωνα με ορισμένους κανόνες και ανάλυση των σχέσεων που προκύπτουν με στατιστικές μεθόδους»⁷. Για την έρευνα εργάστηκαν οι υπάλληλοι Μαριάννα Κεφαλληνού, ειδικότητας ΠΕ Ψυχολόγων με μεταπτυχιακή ειδίκευση στη μεθοδολογία της έρευνας και Γιάννης Ηλιόπουλος, διοικητικός υπάλληλος, καθώς και ο ειδικός επιστήμονας Κωνσταντίνος Αποστολάς. Στα πλαίσια της πρακτικής τους άσκησης συνεπικύρησαν από τον Απρίλιο έως τον Ιούλιο 2017 στη συλλογή στοιχείων και στον έλεγχο της αξιοπιστίας τους οι προπτυχιακές φοιτήτριες του τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ του ΕΚΠΑ Αγγελική Φλώρα Θανοπούλου και Φανή Αντωνία Βεντούρη. Την ευθύνη οργάνωσης της έρευνας και σύνταξης της τελικής αναφοράς είχε η Μαριάννα Κεφαλληνού.

Τα στοιχεία που αναλύθηκαν και παρουσιάζονται εδώ είναι περιγραφικά στατιστικά και αφορούν στη χρονική έκθεση των πολιτικών κομμάτων στα δελτία ειδήσεων, καθώς και στις εμφανίσεις πολιτικών στελεχών στα δελτία ειδήσεων και στις λοιπές ειδησεογραφικές εκπομπές. Από τον Απρίλιο του 2012 και σε εφαρμογή της υπ' αρ. 1/2012 Οδηγίας του ΕΣΡ, τα στοιχεία αποστέλλονται από τους τηλεοπτικούς σταθμούς σε ειδική φόρμα που κατάρτισε το ΕΣΡ και συγκεντρώνονται σε βάση δεδομένων προκειμένου να κωδικοποιηθούν και να αναλυθούν με το στατιστικό πακέτο SPSS. Ο

⁷ D. Riffe-S. Lacy –F.G. Fico. *Analyzing Media Messages: Using Quantitative Content Analysis in Research*. LEA, New Jersey, 1998, σ. 2.

έλεγχος της αξιοπιστίας των στοιχείων που αποστέλλουν οι τηλεοπτικοί σταθμοί γίνεται δειγματοληπτικά και καλύπτει έως και το 30% των στοιχείων, ανάλογα με τις εκάστοτε πρακτικές δυνατότητες της υπηρεσίας. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται αποκλίσεις μεταξύ των πραγματικών στοιχείων και των στοιχείων που απέστειλαν οι τηλεοπτικοί σταθμοί, ο έλεγχος επεκτείνεται, ενώ ταυτόχρονα, σε περίπτωση συστηματικών παραλείψεων ή λαθών πραγματοποιείται επικοινωνία με τους τηλεοπτικούς σταθμούς, με σκοπό την επισήμανσή τους. Σε περίπτωση μη αποστολής των οικείων στοιχείων, η κάθε περίπτωση εξετάζεται από την Ολομέλεια του ΕΣΡ, η οποία είναι αρμόδια για την επιβολή σχετικών διοικητικών κυρώσεων. Κατά το έτος 2017, το σύνολο των δελτίων ειδήσεων και λοιπών ενημερωτικών εκπομπών που αναλύθηκαν ανέρχεται σε 7.155.

Λόγω των περιορισμένων δυνατοτήτων του Ε.Σ.Ρ από πλευράς τεχνολογικών δυνατοτήτων και προσωπικού, η έρευνα πολιτικής πολυφωνίας βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στη συνεργασία με τους τηλεοπτικούς σταθμούς, οι οποίοι βάσει των υπ' αρ. 1/2006, 1/2012 και 1/2013 Οδηγιών του ΕΣΡ, υποχρεούνται να συγκεντρώνουν και να αποστέλλουν στο ΕΣΡ τα πρωτογενή δεδομένα. Κατά το 2017 παρατηρήθηκαν αρκετές δυσχέρειες στην επικοινωνία με ορισμένους σταθμούς και καθυστερήσεις στην αποστολή των στοιχείων πολιτικής πολυφωνίας, ενώ κάποιοι δεν ανταποκρίθηκαν στις υποχρεώσεις τους. Η συλλογή και ο έλεγχος των στοιχείων πραγματοποιούνται αδιαλείπτως κατά τη διάρκεια του έτους, με αποτέλεσμα την άντληση πληθώρας στοιχείων της ποσοτικής διάστασης της πολιτικής πολυφωνίας.

III. Ερευνητικά Αποτελέσματα

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η συνολική χρονική έκθεση των πολιτικών κομμάτων για το 2017 ανά τηλεοπτικό σταθμό και ο μέσος όρος προβολής τους.

Πίνακας 1: Χρονική Έκθεση ανά Τ/Σ από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2017
(ποσοστό επί του συνολικού χρόνου παρουσίασης των πολιτικών κομμάτων σε όλα τα δελτία ειδήσεων)

	ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΧΩΡΙΣ ΚΟΜΜ. (%)	ΣΥΡΙΖΑ (%)	ΝΔ(%)	Χ.Α. (%)	ΔΗΜ. ΣΥΜΠ/ΞΗ (%)	Κ.Κ.Ε. (%)	ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ (%)	ΑΝΕΛ (%)	ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΩΩΝ (%)	ΛΟΙΠΑ (%)
<i>Εκλ. Ποσοστό 9/2015(Εθνικές)</i>	-	35,46	28,09	6,99	6,29	5,55	4,09	3,69	3,44	
ALPHA	5,6	41,2	29,4	1,1	6,6	2,7	3,3	4,7	1,1	4,4
ANT1	0,6	50,2	30,5	1,3	4,7	2,2	2,4	5,3	1,3	1,4
EPT1*	5,5	61,2	14,7	1,0	5,8	3,1	2,5	3,1	2,1	0,9
ΣΚΑΪ	1,7	48,9	24,6	0,3	9,9	3,0	4,0	5,2	1,7	0,7
STAR	1,5	47,8	31,6	1,6	5,1	2,0	2,4	5,4	1,1	1,5
Μ. Ο. ΠΕΡΙΟΔΟΥ	3,0	49,9	26,2	1,1	6,4	2,6	2,9	4,7	1,5	1,8

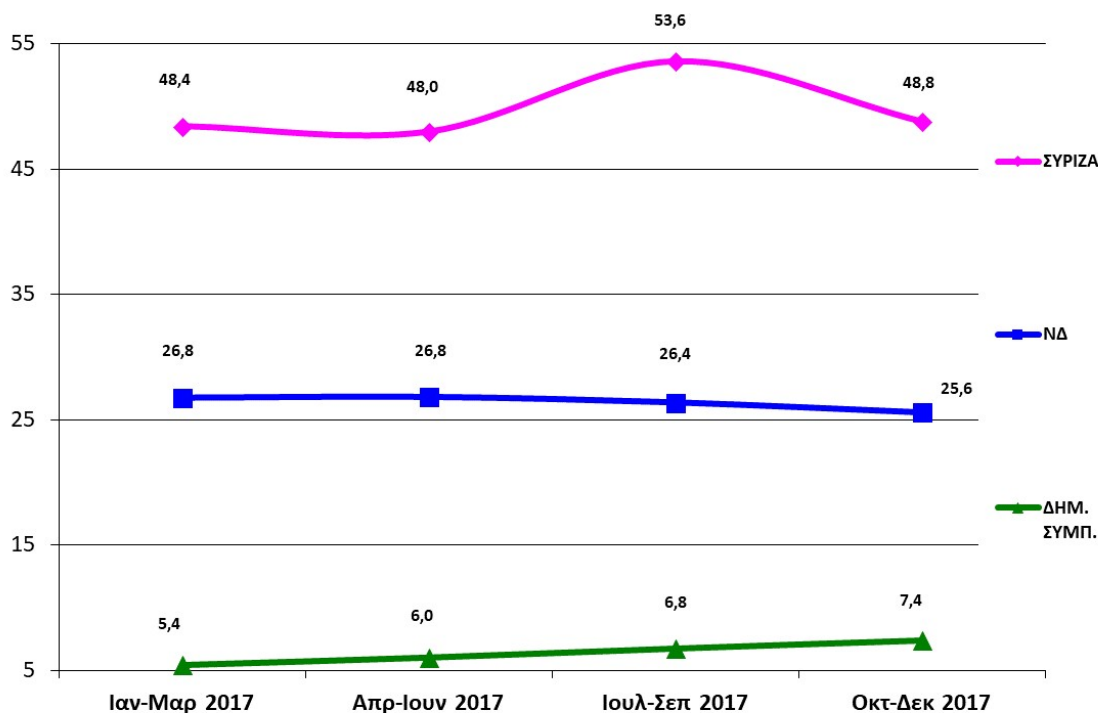
* Τα στοιχεία του Τ/Σ ΕΡΤ1 αφορούν στην περίοδο από 1.3.2017 έως 31.12.2017

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Πίνακα 1, τα υψηλότερα ποσοστά χρονικής έκθεσης αφορούν στο κυβερνών κόμμα ΣΥΡΙΖΑ και αποκλίνουν θετικά από τα εκλογικά ποσοστά του. Τα υψηλότερα ποσοστά για το ως άνω κόμμα καταγράφονται στην περίπτωση της ΕΡΤ1. Επισημαίνεται ότι η εν λόγω τάση έχει παρατηρηθεί διαχρονικά στην περίπτωση του εκάστοτε κυβερνώντος κόμματος. Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί ότι όλοι οι τηλεοπτικοί σταθμοί που παρουσιάζονται στον πίνακα, πλην του ALPHA, αφιέρωσαν περισσότερο χρόνο από το 2016 στην έκθεση του ΣΥΡΙΖΑ. Τα ποσοστά χρονικής έκθεσης της αξιωματικής αντιπολίτευσης είναι πλησιέστερα των εκλογικών ποσοστών της και οι σχετικές θετικές ή αρνητικές αποκλίσεις δεν είναι σημαντικές, με εξαίρεση τον τηλεοπτικό σταθμό ΕΡΤ1, όπου απαντάται το χαμηλότερο ποσοστό χρονικής έκθεσής της (14,7%). Σε γενικές γραμμές, ο χρόνος που αφιέρωσαν οι τηλεοπτικοί σταθμοί στην προβολή των μικρότερων κομμάτων υπολείπεται των εκλογικών ποσοστών τους, με εξαίρεση το συγκυβερνών κόμμα Ανεξάρτητοι Έλληνες και τον συνασπισμό Δημοκρατική Συμπράταξη.

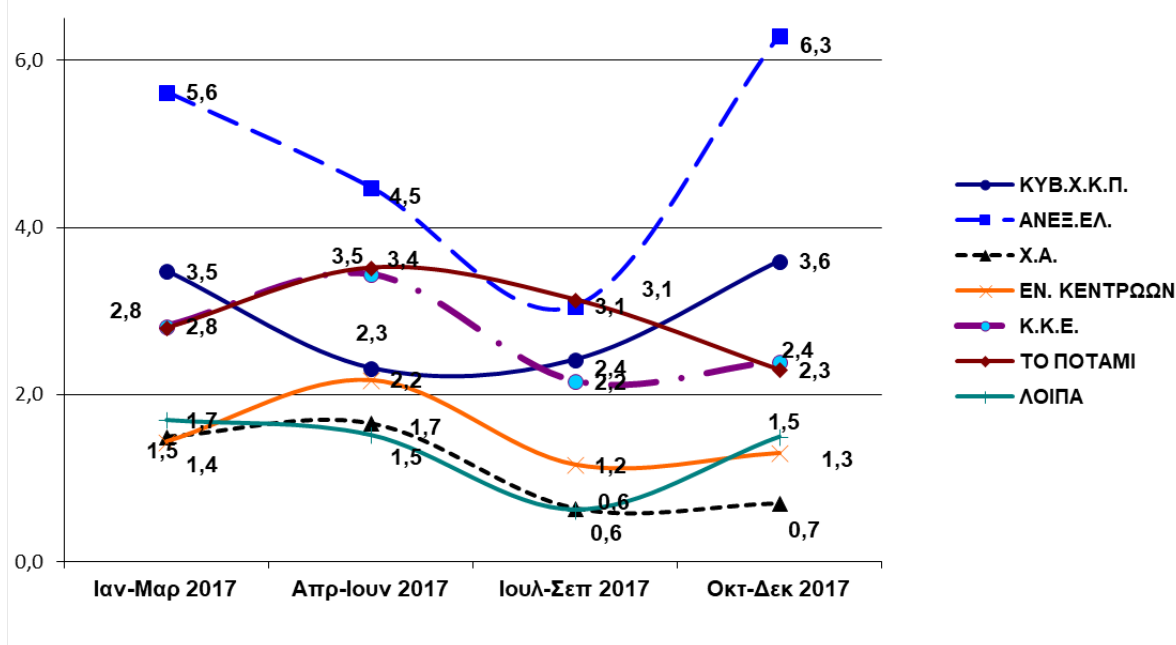
Ακολουθεί το Γράφημα 1, όπου παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη της προβολής των απόψεων και της δραστηριότητας των πολιτικών κομμάτων κατά το έτος 2017, βάσει των μέσων όρων των τριμήνων του έτους.

Γράφημα 1: Διαχρονική Εξέλιξη Συνολικής Χρονικής Έκθεσης Πολιτικών Κομμάτων 2017

(ποσοστό επί του συνολικού χρόνου παρουσίασης των πολιτικών κομμάτων σε όλα τα δελτία ειδήσεων)

Γράφημα 1: Διαχρονική Εξέλιξη Συνολικής Χρονικής Έκθεσης Πολιτικών Κομμάτων 2017 (συνέχεια)(ποσοστό επί του συνολικού χρόνου παρουσίασης των πολιτικών κομμάτων σε όλα τα δελτία ειδήσεων)

Όπως παρατηρείται και στο Γράφημα 1, ως προς τη διαχρονική εξέλιξη των ποσοστών χρονικής έκθεσης των κομμάτων, δεν σημειώθηκαν αξιοσημείωτες διακυμάνσεις κατά τη διάρκεια του έτους για τα κόμματα ΣΥΡΙΖΑ, Νέα Δημοκρατία και για τον κοινοβουλευτικό συνασπισμό Δημοκρατική Συμπαράταξη, ενώ τα ευρήματα διαφοροποιούνται ελαφρώς στην περίπτωση των περισσότερων μικρότερων κομμάτων. Οι μεγαλύτερες αποκλίσεις μεταξύ των τεσσάρων τριμήνων του 2017 σημειώθηκαν για το συγκυβερνών κόμμα Ανεξάρτητοι Έλληνες, ο χρόνος προβολής του οποίου προσέγγισε την εκλογική δύναμη του κατά το τρίτο τρίμηνο του 2017, ενώ ήταν υψηλότερος κατά τα υπόλοιπα τρίμηνα και κυρίως κατά το διάστημα μεταξύ Οκτωβρίου και Δεκεμβρίου 2017.

Στον ακόλουθο πίνακα αναφέρονται τα ποσοστά εμφανίσεων στελεχών των πολιτικών κομμάτων σε όλες τις ειδησεογραφικές εκπομπές, δηλαδή ο αριθμός των εμφανίσεων χωρίς να υπολογίζεται η χρονική διάρκεια τους.

Πίνακας 2: Ποσοστά Εμφανίσεων Στελεχών* ανά Τ/Σ 2017

	ΚΥΒΕΡΝ ΗΣΗ ΧΩΡΙΣ ΚΟΜΜ. (%)	ΣΥΡΙΖ Α (%)	Ν.Δ. (%)	Χ.Α. (%)	ΔΗΜ. ΣΥΜΠ/ ΞΗ (%)	Κ.Κ. Ε (%)	ΤΟ ΠΟΤΑ ΜΙ (%)	ΑΝΕ Λ (%)	ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΩ ΩΝ (%)	ΛΟΙΠ Α (%)
Εκλ. Ποσοστό 9/2015(Εθνικ ές)	-	35,46	28,09	6,99	6,29	5,55	4,09	3,69	3,44	
ALPHA	5	35,5	27,1	3,4	11,3	4,3	5,4	5,1	2,1	0,8
ANT1	2,2	41	24,3	2,7	11,6	3,3	5,6	6,3	2,1	1,1
EPT1**	1,9	49,9	18,2	2,2	9,6	4,8	4,7	4,2	3,9	0,6
ΣΚΑΪ	2,1	42,7	26,5	0,3	11,6	3	5	5,3	1,9	1,5
STAR	2,8	45,4	24,5	2,1	9	2,6	3,7	6,4	1,9	1,6
Μ. Ο. ΠΕΡΙΟΔΟΥ	2,8	42,9	24,1	2,1	10,6	3,6	4,9	5,5	2,4	1,1

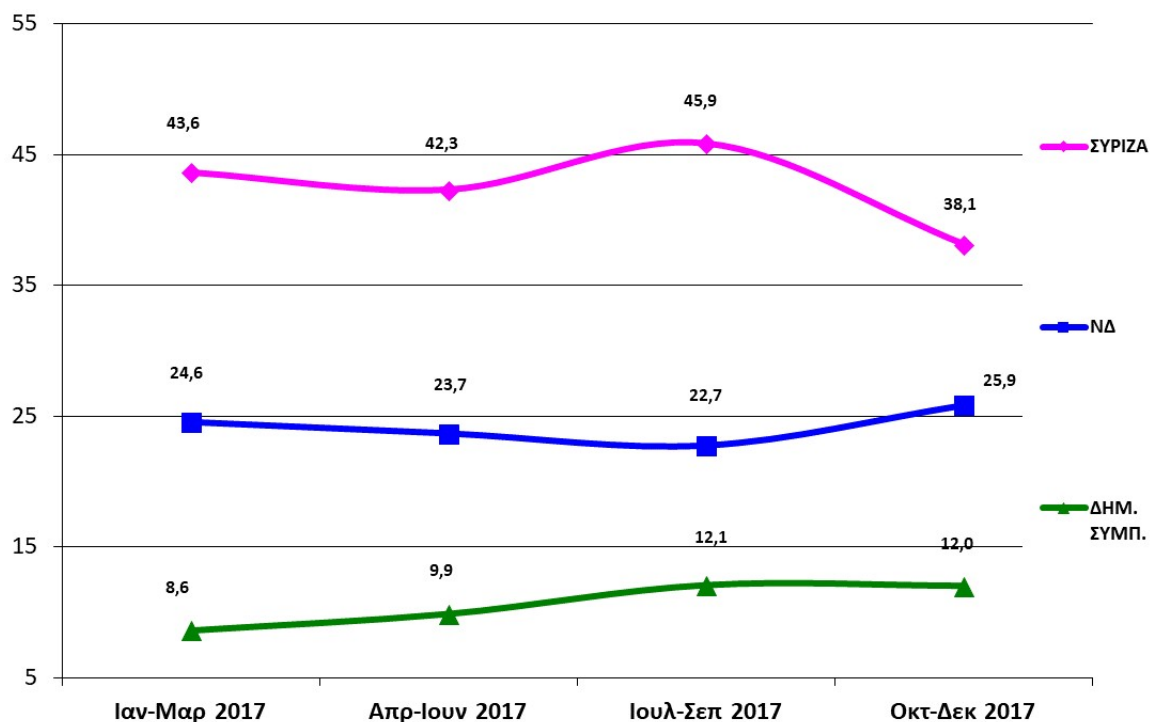
*(Περιλαμβάνονται όλα τα δελτία ειδήσεων και όλες οι υπόλοιπες τακτικές ή έκτακτες ενημερωτικές εκπομπές, εκπομπές λόγου, στρογγυλά τραπέζια κλπ. Ως εμφάνιση δεν λογίζεται μόνο η παρουσία στο στούντιο κατόπιν πρόσκλησης, αλλά το σύνολο των εμφανίσεων-παρουσιάσεων, ανεξαρτήτως τύπου, τόσο ζωντανά όσο και μαγνητοσκοπημένα. Για παράδειγμα, κάθε μαγνητοσκοπημένη δήλωση πολιτικού στελέχους που μπορεί να παρουσιάζεται σε ένα δελτίο ειδήσεων μετράει ως παρουσία, όπως βέβαια και κάθε παρουσία στο στούντιο, κλπ)

** Τα στοιχεία του Τ/Σ EPT1 αφορούν στην περίοδο από 1.3.2017 έως 31.12.2017

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Πίνακα 2 και όπως έχει παρατηρηθεί και κατά τα προηγούμενα έτη, υπάρχουν αρκετές αναλογίες με τα στοιχεία χρονικής έκθεσης, αν και τα ποσοστά εμφανίσεων των στελεχών των πολιτικών κομμάτων σε ορισμένες περιπτώσεις προσεγγίζουν περισσότερο την εκλογική δύναμη τους. Και στον πίνακα 2 παρατηρούνται υψηλότερα ποσοστά για το κυβερνών κόμμα ΣΥΡΙΖΑ, αλλά όχι εξίσου υψηλά με τα ποσοστά χρονικής έκθεσης. Επίσης, τα ποσοστά εμφανίσεων στελεχών της Νέας Δημοκρατίας στις περιπτώσεις των περισσότερων τηλεοπτικών σταθμών είναι χαμηλότερα από τα ποσοστά χρονικής έκθεσης, αλλά προσεγγίζουν την κοινοβουλευτική της δύναμη, με εξαίρεση τα ποσοστά της EPT1 (18,2%). Αντιθέτως, σημαντική είναι η θετική απόκλιση που σημειώνεται από τα εκλογικά ποσοστά της Δημοκρατικής Συμπαράταξης.

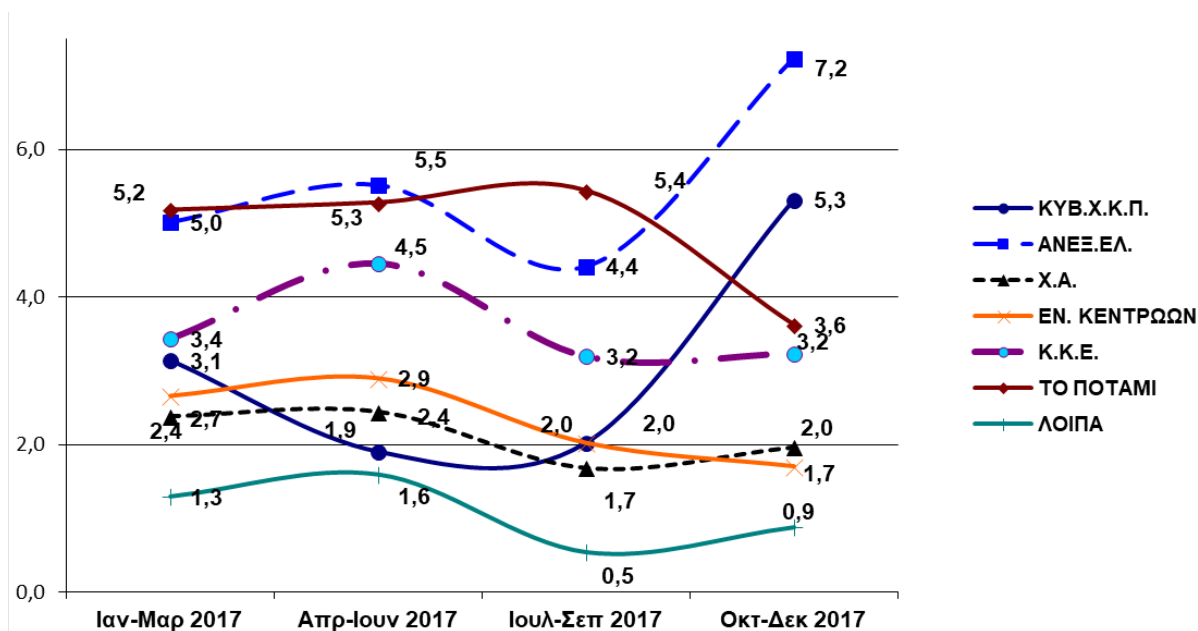
Στο Γράφημα 2 παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη των εμφανίσεων των στελεχών των πολιτικών κομμάτων, βάσει των μέσων όρων των τριμήνων του 2017.

Γράφημα 2: Διαχρονική Εξέλιξη Ποσοστών Εμφανίσεων* Πολιτικών Στελεχών 2017

*Περιλαμβάνονται όλα τα δελτία ειδήσεων και όλες οι υπόλοιπες τακτικές ή έκτακτες ενημερωτικές εκπομπές, εκπομπές λόγου, στρογγυλά τραπέζια κλπ. Ως εμφάνιση δεν λογίζεται μόνο η παρουσία στο στούντιο κατόπιν πρόσκλησης, αλλά το σύνολο των εμφανίσεων-παρουσιάσεων, ανεξαρτήτως τύπου, τόσο ζωντανά όσο και μαγνητοσκοπημένα. Για παράδειγμα, κάθε μαγνητοσκοπημένη δήλωση πολιτικού στελέχους που μπορεί να παρουσιάζεται σε ένα δελτίο ειδήσεων μετράει ως παρουσία, όπως βέβαια και κάθε παρουσία στο στούντιο, κλπ.

Γράφημα 2: Διαχρονική Εξέλιξη Ποσοστών Εμφανίσεων Πολιτικών Στελεχών* 2017 (συνέχεια)

*Περιλαμβάνονται όλα τα δελτία ειδήσεων και όλες οι υπόλοιπες τακτικές ή έκτακτες ενημερωτικές εκπομπές, εκπομπές λόγου, στρογγυλά τραπέζια κλπ. Ως εμφάνιση δεν λογίζεται μόνο η παρουσία στο στούντιο κατόπιν πρόσκλησης, αλλά το σύνολο των εμφανίσεων-παρουσιάσεων, ανεξαρτήτως τύπου, τόσο ζωντανά όσο και μαγνητοσκοπημένα. Για παράδειγμα, κάθε μαγνητοσκοπημένη δήλωση πολιτικού στελέχους που μπορεί να παρουσιάζεται σε ένα δελτίο ειδήσεων μετράει ως παρουσία, όπως βέβαια και κάθε παρουσία στο στούντιο, κλπ.

Όπως προκύπτει από το γράφημα 2, η διαχρονική εξέλιξη των ποσοστών εμφανίσεων των πολιτικών στελεχών κατά το 2017, διακρίνεται από τάση, εν γένει, παρόμοια αυτής που παρατηρείται στα αντίστοιχα στοιχεία χρονικής έκθεσης. Τα ποσοστά εμφανίσεων των στελεχών του ΣΥΡΙΖΑ ήταν πλησιέστερα της κοινοβουλευτικής δύναμης του κόμματος κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2017. Επίσης κατά την ίδια περίοδο παρατηρείται σημαντική αύξηση στις εμφανίσεις στελεχών των Ανεξαρτήτων Ελλήνων. Τα ποσοστά που αφορούν στη Δημοκρατική Συμπαράταξη απέκλιναν θετικά από τα εκλογικά ποσοστά της σε όλη τη διάρκεια του 2017 και σημείωσαν σημαντικά μεγαλύτερη αύξηση κατά το δεύτερο εξάμηνο, γεγονός που μπορεί να αποδοθεί στο ειδησεογραφικό ενδιαφέρον για τις διεργασίες της εν λόγω περιόδου που οδήγησαν στην ίδρυση του συνασπισμού Κίνημα Αλλαγής τον Μάρτιο του 2018. Τα ποσοστά του κόμματος Το Ποτάμι δεν σημείωσαν την ίδια τάση και παρουσίασαν μείωση κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2017.

IV. Συμπεράσματα

Στα στοιχεία πολιτικής πολυφωνίας του έτους 2017 αποτυπώνεται κυρίως η επικέντρωση του ειδησεογραφικού ενδιαφέροντος στην κυβερνητική πολιτική και στις προεργασίες κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους για τη δημιουργία νέου φορέα στον χώρο της κεντροαριστεράς. Όπως έχει παρατηρηθεί και κατά τα προηγούμενα έτη, τα ποσοστά προβολής των μικρότερων κομμάτων σε αρκετές περιπτώσεις υπολείπονται της εκλογικής δύναμής τους, ενώ τα στοιχεία που αφορούν στον αριθμό εμφανίσεων στελεχών είναι συνήθως ομαλότερα από τα στοιχεία χρονικής έκθεσης.

Για μια πληρέστερη εξαγωγή συμπερασμάτων, είναι αναγκαία η συμπερίληψη «δευτερογενών», αλλά ουσιαστικών ποιοτικών στοιχείων παρουσίασης των απόψεων των πολιτικών κομμάτων και η εφαρμογή επιπλέον μέτρων αξιοπιστίας, η οποία προϋποθέτει πρωτίστως την ενίσχυση του ανθρωπίνου δυναμικού του ΕΣΡ.

9^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

I. Διεθνείς συνεργασίες

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης είναι μέλος τεσσάρων ευρωπαϊκών φορέων: της **Ευρωπαϊκής Ένωσης Ρυθμιστικών Αρχών (European Platform of Regulatory Authorities – EPRA)** της **Ομάδας Ευρωπαϊκών Αρχών για Οπτικοακουστικά Μέσα (European Regulators Group of Audiovisual Media - ERGA)**, του **Δικτύου Ρυθμιστικών Αρχών των Ραδιοτηλεοπτικών Μέσων της Μεσογείου (MNRA)** και του **Φόρουμ Ρυθμιστικών Αρχών Ραδιοτηλεόρασης των παρευξείνιων χωρών (Black Sea Broadcasting Regulatory Authorities Forum – BRAF)**.

I.1. Συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση Ρυθμιστικών Αρχών (EPRA)

Η **Ευρωπαϊκή Ένωση Ρυθμιστικών Αρχών (European Platform of Regulatory Authorities)** ιδρύθηκε τον Απρίλιο του 1995 και σε αυτή μετέχουν όλες οι χώρες της Ευρώπης (52 μέλη). Επίσης, τόσο η Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης συμμετέχουν ως Μόνιμοι Παρατηρητές στις συναντήσεις της EPRA. Η EPRA αποτελεί πλατφόρμα για συζήτηση θεμάτων και για εξεύρεση τρόπων επίλυσης των κοινών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι Ρυθμιστικές Αρχές στο χώρο των Ηλεκτρονικών Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

A. 45^η Συνάντηση της EPRA στο Εδιμβούργο τον Μάιο του 2017

Η 45^η συνάντηση της EPRA έλαβε χώρα στο Εδιμβούργο με πρόσκληση της Βρετανικής Αρχής (Ofcom) τον Μάιο του 2017. Το θέμα της πρώτης συνεδρίασης της Ολομέλειας ήταν «Οι ειδήσεις στην ψηφιακή εποχή» (News in the Digital Age) και της δεύτερης «Υποσχέσεις και προκλήσεις από την «ψηφιακή διάρρηξη», Φίλτρα, Αλγόριθμοι και ποικιλία – μετατρέποντας τις ανησυχίες σε ευκαιρίες;» (Promises & challenges of digital disruption, filters, algorithms and diversity – turning concerns into opportunities?). Οι παράλληλες συνεδριάσεις των Ομάδων Εργασίας είχαν την ακόλουθη θεματολογία:

1η Ομάδα Εργασίας: Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΣΑ: Χαρτογραφώντας τις βασικές πρωτοβουλίες και διερευνώντας την χρήση των Μέσων (Media Literacy: Mapping key initiatives & researching media use).

2^η Ομάδα Εργασίας: Διαδικασίες αδειοδότησης και παροχής εξουσιοδότησης (Licensing & authorization procedures).

3^η Ομάδα Εργασίας: Το μέλλον του Ραδιοφώνου (The Future of Radio).

B. 46^η Συνάντηση της EPRA στη Βιέννη τον Οκτώβριο του 2017

Η 46^η συνάντηση της EPRA έλαβε χώρα στην Βιέννη με πρόσκληση της αυστριακής Αρχής (KommAustria) τον Οκτώβριο του 2017. Το θέμα της πρώτης συνεδρίασης της Ολομέλειας ήταν «Οι ειδήσεις στην ψηφιακή εποχή: Ο ρόλος των Αρχών κατά την εφαρμογή των κανόνων της αντικειμενικότητας, ακρίβειας και ισότητας» (News in the

digital age – Focus on the role of regulators implementing impartiality, accuracy & fairness in practice) και της δεύτερης «Προσδοκίες και προκλήσεις από την Ψηφιακή Ασουνέχεια με επίκεντρο την εκπαίδευση των ανηλίκων σε ζητήματα διαφήμισης στην ψηφιακή εποχή» (Promises & Challenges of Digital Disruption Special focus: minors advertising literacy in the digital age”). Οι παράλληλες συνεδριάσεις των Ομάδων Εργασίας είχαν την ακόλουθη θεματολογία:

1η Ομάδα Εργασίας: Η παιδεία για τα μέσα: Ο ρόλος των Αρχών (Media literacy: focus on the role of regulators)

2η Ομάδα Εργασίας: Διαδικασίες αδειοδότησης και παροχής εξουσιοδότησης (Licensing & authorization procedures)

3η Ομάδα Εργασίας: Η μεταβαλλόμενη σχέση μεταξύ των πολιτών και των Αρχών (The changing relationship between citizens & regulators)

Στις δύο συναντήσεις συμμετείχε για λογαριασμό του ΕΣΡ η ειδική επιστήμονας Πέρσα Λαμπροπούλου.

1.2. Συμμετοχή στο European Regulators Group of Audiovisual Media (ERGA)

Η **Ομάδα Ευρωπαϊκών Αρχών για Οπτικοακουστικά Μέσα (ERGA)** συστήθηκε με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 3 Φεβρουαρίου του 2014, σύμφωνα με το άρθρο 30 της Οδηγίας για τις οπτικοακουστικές υπηρεσίες (Οδηγία 13/2013/ΕΕ), αποτελείται από τις Ανεξάρτητες Αρχές για τις Οπτικοακουστικές Υπηρεσίες των κρατών μελών της ΕΕ και χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σκοπός του ERGA είναι να συμβουλευεί και να συνδράμει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο έργο της, να διασφαλίσει την εφαρμογή της ως άνω Οδηγίας στο νέο συγκλίνον περιβάλλον των οπτικοακουστικών υπηρεσιών και να διευκολύνει την συνεργασία μεταξύ των Ανεξάρτητων Αρχών καθώς και την ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών.

Το ΕΣΡ εκπροσωπήθηκε ως ακολούθως στο ERGA για το 2017:

A. Στην Ολομέλεια (Plenary) του ERGA συμμετείχε ο Πρόεδρος του ΕΣΡ, κ. Αθανάσιος Κουτρομάνος και η ειδική επιστήμονας – νομικός κ. Πέρσα Λαμπροπούλου.

B. Στο Δίκτυο Επαφών του ERGA (Contact Network) συμμετείχε το μέλος Δήμητρα Κλαμαρή Παπαδοπούλου, ο κ. Κωνσταντίνος Αποστολάς, ειδικός επιστήμονας – ηλεκτρονικός μηχανικός και η κ. Πέρσα Λαμπροπούλου, ειδικός επιστήμονας – νομικός.

Γ. Στις Ομάδες Εργασίας συμμετείχαν:

1. Στην υποομάδα για την ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών (SG1 Exchanging experience and good practices) συμμετείχε ο κ. Κων/νος Αποστολάς, ειδικός επιστήμονας- ηλεκτρονικός μηχανικός.
2. Στην υποομάδα για την προστασία των ανηλίκων (SG2 Protection of Minors) συμμετείχε η κα Ολγα Γαρουφαλιά, ειδική επιστήμονας-νομικός.
3. Στην υποομάδα για την συ ρύθμιση και την αυτορρύθμιση (SG3 co and self-regulation) συμμετείχε η κα Πέρσα Λαμπροπούλου, ειδική επιστήμονας-νομικός.
4. Στην υποομάδα για τη διασφάλιση διαδικασιών (SG4 Future proofing) συμμετείχε ο κ. Αλέξανδρος Οικονόμου, ειδικός επιστήμονας – νομικός.

Πιο συγκεκριμένα:

A. ΟΛΟΜΕΛΕΙΕΣ ERGA

A.1. Συνεδρίαση της Ολομέλειας του ERGA της 9.3.2017

Στην πρώτη συνεδρίαση της Ολομέλειας του ERGA του 2017 που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες την 9.3.2017 δεν παρέστη εκπρόσωπος του ΕΣΡ. Κατά την συνεδρίαση αυτή τα μέλη υιοθέτησαν την Έκθεση για την Προστασία των Ανηλίκων που είχε ετοιμάσει η Ομάδα Εργασίας υπό τον Αντιπρόεδρο του ERGA κ. Lubos Kuklis, η οποία περιλαμβάνει επισκόπηση των μέσων που χρησιμοποιούν οι παρέχοντες οπτικοακουστικές υπηρεσίες για την προστασία των ανηλίκων. Επίσης, στην ίδια συνεδρίαση εγκρίθηκαν οι «Όροι Αναφοράς» (“Terms of Reference”) των τεσσάρων Ομάδων Εργασίας που είχαν συσταθεί.

A.2. Συνεδρίαση της Ολομέλειας του ERGA της 9.11.2017

Την 9.11.2017 πραγματοποιήθηκε η δεύτερη συνάντηση της Ολομέλειας του ERGA στην οποία συμμετείχε ο Πρόεδρος του ΕΣΡ. Η Ελλάδα συμμετείχε στην Ολομέλεια του ERGA μετά από πολύ καιρό. Στην συνεδρίαση αυτή εξελέγη το νέο προεδρείο του ERGA που απαρτίζεται από τους Damir Hajduk, Πρόεδρο του ERGA και της Κροατικής Αρχής για τα Ηλεκτρονικά ΜΜΕ, (AEM), τον Ľuboš Kukliš, Αντιπρόεδρο και μέλος της Αρχής της Σλοβακίας (Council for Broadcasting and Retransmission of the Slovak Republic) και τον νεοκλεγέντα κ. Tobias Schmid, δεύτερο Αντιπρόεδρο και εκπρόσωπο των Γερμανικών Αρχών. Κατά την διάρκεια της συνεδρίασης παρουσιάστηκε το έργο των τριών επιτροπών που είχαν συσταθεί το προηγούμενο έτος και ενεκρίθη το πρόγραμμα για το 2018 καθώς και οι βασικές αρχές του προγράμματος ERGA Academy που έχει στόχο να φέρει πιο κοντά τα μέλη των Αρχών με στόχο την ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας αλλά και την διοργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων για τα μέλη του. Το πρόγραμμα του 2018 περιλαμβάνει ζητήματα για τα οποία, κατά την κρίση του ERGA, θα κληθεί να γνωμοδοτήσει εν όψει των επικείμενων αλλαγών της οδηγίας για τις οπτικοακουστικές υπηρεσίες. Ειδικότερα, θα συνεχιστεί η δράση της Ομάδας Εργασίας που είχε σαν αντικείμενο την ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών μεταξύ των μελών του ERGA (Exchange of Experiences and Best Practices) καθώς και της Ομάδας Εργασίας που είχε αντικείμενο την μελέτη συστημάτων αυτορρύθμισης και συρρύθμισης και την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των Αρχών από την εφαρμογή τέτοιων συστημάτων (Self- and Co-Regulation). Συνεστήθησαν επίσης, δύο νέες Ομάδες Εργασίας; Η πρώτη θα ασχοληθεί με ζητήματα Εσωτερικού και Εξωτερικού Πλουραλισμού (Internal and External Plurality) ενώ η δεύτερη έχει ως έργο την προετοιμασία των Αρχών για τις νέες αρμοδιότητες που θα κληθούν να αναλάβουν με τη νέα Οδηγία. Στο πλαίσιο της τελευταία έχουν συσταθεί τρεις υπο-ομάδες που θα ασχοληθούν με α) ζητήματα συρρύθμισης των υπηρεσιών που παρέχονται διαδικτυακά και των video sharing platforms (Taskforce 1 on the (co-regulation of audiovisual media services online and video sharing platforms), β) με την προώθηση των ευρωπαϊκών έργων (Taskforce 2 on the promotion of European works)

και γ) την κατά τρόπον αρμοδιότητα των αρχών και τον ρόλο του ERGA (Taskforce 3 on territorial jurisdiction / ERGA's role).

B. 2^η Συνάντηση Δικτύου Επαφών ERGA – 10 Οκτωβρίου 2017 (ERGA Contact Network)

Οι εκπρόσωποι των αρχών ασχολήθηκαν με τους κανόνες λειτουργίας του δικτύου επαφών ERGA και τις τελικές διορθώσεις επί των παραδοτέων των υπο-ομάδων του έτους 2017, ενόψει και της 2^{ης} συνόδου κορυφής ERGA. Επιπλέον συζητήθηκε η πρόταση του προεδρείου για το πρόγραμμα εργασιών του έτους 2018.

Γ.1. Υποομάδα για την ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών (SG1 Exchanging experience and good practices).

Σκοπός των εργασιών της υποομάδας ήταν:

I. Η βελτίωση της βάσης δεδομένων DET που δημιουργήθηκε το 2016 και στην οποία αναρτώνται έγγραφα των μελών του δικτύου ERGA, για την εθνική νομοθεσία, τις διαδικασίες εποπτείας και τα αποτελέσματα των ερευνών που σχετίζονται με τον ραδιοηλεκτρονικό τομέα στα κράτη μέλη της Ε.Ε. Στα πλαίσια των εργασιών προστέθηκαν νέοι μηχανισμοί αναζήτησης και τα έγγραφα της βάσης δεδομένων συσχετίστηκαν με λέξεις αναζήτησης

II. Η δημιουργία ενός φόρουμ (που ονομάστηκε ERGA Academy) για την οργάνωση συναντήσεων και εκδηλώσεων με σκοπό την επιμόρφωση, την ανταλλαγή καλών πρακτικών μεταξύ των μελών του ERGA και το συντονισμό για την αποτελεσματική εποπτεία του ραδιοηλεκτρονικού τομέα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Γ.2. Υποομάδα για την προστασία των ανηλίκων (Subgroup II on the Protection of Minors)

Κατά την διάρκεια των εργασιών τα μέλη των επιμέρους Ομάδων Εργασίας συνέταξαν μία μελέτη με τίτλο «Προστασία Ανηλίκων στις Υπηρεσίες Οπτικοακουστικών Μέσων: Τάσεις και Πρακτικές», το κείμενο της οποίας αναδιαμορφώθηκε τρεις φορές. Με βάση τη μελέτη αυτή διοργανώθηκε Εργαστήριο Μελέτης (Workshop) με θέμα: «Προστατεύοντας τα Παιδιά στις Υπηρεσίες Οπτικοακουστικών Μέσων – Ισχύοντα και Μελλοντικά Μέτρα», το οποίο έλαβε χώρα στις Βρυξέλλες την 4.10.2017. Σ' αυτό το Εργαστήριο Μελέτης (Workshop) συμμετείχε περιορισμένος αριθμός των μελών των επιμέρους Ομάδων Εργασίας του ERGA, επειδή δόθηκε προτεραιότητα στη συμμετοχή εξειδικευμένων φορέων που δραστηριοποιούνται στον τομέα των οπτικοακουστικών μέσων (όπως π.χ. Google, Vodafone, SKY, BBC, NICAM κ.ά.), με στόχο την ανταλλαγή απόψεων και την υποβολή προτάσεων προς βελτίωση της προαναφερθείσας μελέτης.

Οι θεματικές ενότητες του εν λόγω Εργαστηρίου Μελέτης (Workshop) ήταν οι εξής τέσσερις: 1. Ισχύοντα μέτρα – σφαιρική εικόνα, κατηγοριοποίηση και επίπεδο εργασίας , 2. Πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων και «Video sharing Platforms» - θέματα εξέχουσας σημασίας, 3. Διαμεσολαβητές και διανομή διαχειριστών πλατφορμών - ύπαρξη κενών; 4. Δημιουργία του προστατευτικού ιστού (web) - συνολική εκτίμηση στοιχείων και πληροφοριών.

Μετά την ολοκλήρωση του προαναφερθέντος Εργαστηρίου διαμορφώθηκε το τελικό κείμενο της σχετικής Μελέτης, το οποίο και υποβλήθηκε προς έγκριση στην Ολομέλεια του ERGA τον Νοέμβριο του 2017.

Γ.3. Υποομάδα για την συρρύθμιση και την αυτορρύθμιση (SG3 on Self and Co-Regulation)

Η Ομάδα Εργασίας συνεδρίασε εντός του έτους τέσσερις φορές στις Βρυξέλλες. Κατά την διάρκεια των εργασιών τα μέλη της Ομάδας Εργασίας σχεδίασαν ερωτηματολόγιο με βάση το οποίο διενεργήθηκε έρευνα μεταξύ των κρατών μελών σε σχέση με σχήματα αυτορρύθμισης ή συρρύθμισης που λειτουργούν στα κράτη – μέλη και τα οποία σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με την παροχή οπτικοακουστικών υπηρεσιών. Επίσης, εκλήθησαν ειδικοί σε ζητήματα αυτορρύθμισης και συρρύθμισης οι οποίοι έκαναν σχετικές παρουσιάσεις στα μέλη της Ομάδας Εργασίας. Απώτερος στόχος της εργασίας αυτής ήταν αφενός μεν να διαπιστωθεί ο βαθμός εξοικείωσης των κρατών μελών με διαδικασίες αυτορρύθμισης και συρρύθμισης και να προσδιοριστούν οι παράγοντες επιτυχίας ή αποτυχίας τέτοιων σχημάτων. Από την διενεργηθείσα έρευνα προέκυψαν στοιχεία για 77 διαφορετικά σχήματα που λειτουργούν στα κράτη-μέλη με μεγαλύτερη ή μικρότερη επιτυχία. Η Ομάδα Εργασίας θα συνεχίσει το έργο και το 2018 με στόχο να αναλύσει έτι περαιτέρω τα αποτελέσματα της έρευνας, να επικεντρωθεί σε ορισμένα από τα σχήματα αυτά με σκοπό να προσδιορίσει του παράγοντες επιτυχίας και να συνδυάσει τα αποτελέσματα της έρευνας με τις προτάσεις της Οδηγίας κατά τρόπο ώστε να προετοιμάσει τα μέλη για την εφαρμογή της Οδηγίας.

Γ.4. Υποομάδα για τη διασφάλιση των διαδικασιών (SG4 on Future Proofing)

Η υποομάδα είχε ως έργο τη διαμόρφωση συγκεκριμένων κανόνων για τις εσωτερικές διαδικασίες της ERGA και ειδικότερα για τη λειτουργία των υποομάδων (δημιουργία, όροι λειτουργίας, προεδρία και καθήκοντα, μέλη και ενεργά μέλη – drafters). Οι εργασίες κατέληξαν στο κείμενο «Internal guidelines on the operation of sub-groups».

Ι.3. Συμμετοχή στο Μεσογειακό Δίκτυο Ρυθμιστικών Αρχών (RIRM).

Το **Μεσογειακό Δίκτυο Ρυθμιστικών Αρχών** ιδρύθηκε το 1997 στη Βαρκελώνη και παρέχει μια πλατφόρμα για συζήτηση και ανταλλαγή πληροφοριών και απόψεων πάνω σε θέματα ρύθμισης των Ηλεκτρονικών Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης στο μεσογειακό

χώρο. Αποστολή του Δικτύου είναι η ενδυνάμωση των πολιτιστικών και ιστορικών δεσμών μεταξύ των μεσογειακών χωρών, καθώς επίσης η ενθάρρυνση και η προαγωγή της μεσογειακής πολιτιστικής ταυτότητας.

19^ο Συνέδριο του Μεσογειακού Δικτύου Ρυθμιστικών Αρχών στη Μασσαλία 16 και 17 Νοεμβρίου 2017

Κατά τη διάρκεια του συνεδρίου εξετάστηκε ο ρόλος των ΜΜΕ στην παρουσίαση τόσο του ζητήματος της μετανάστευσης, όσο και του φαινομένου των προσφυγικών ροών στις χώρες της Μεσογείου. Αναλύθηκε από διάφορες οπτικές γωνίες η συμβολή των ΜΜΕ στην εδραίωση της ισότητας των δύο φύλων. Παρουσιάστηκε διεξοδικά το νέο κανονιστικό πλαίσιο που πρόκειται να θεσπιστεί με την υιοθέτηση της Πρότασης ΕΚ για την τροποποίηση της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ (Πρόταση Οδηγίας 2016). Διερευνήθηκε ο ρόλος των Ανεξάρτητων Αρχών στο νέο κανονιστικό πλαίσιο, ιδίως αναφορικά με τις διαδικασίες συρρύθμισης και αυτορρύθμισης που θεσπίζει η Πρόταση Οδηγίας 2016. Εκφράστηκαν προβληματισμοί σχετικά με το ρόλο των ΜΜΕ σε σοβαρά ζητήματα κρίσης, όπως οι τρομοκρατικές επιθέσεις. Διατυπώθηκαν προτάσεις για τη συμβολή των ΜΜΕ στην προστασία των ανηλίκων ιδιαίτερα εντός του ψηφιακού περιβάλλοντος. Τέλος, παρουσιάστηκαν στατιστικά δεδομένα και εκφράστηκαν απόψεις για την επίτευξη της πολιτιστικής ποικιλομορφίας των ΜΜΕ στην ψηφιακή εποχή.

Στο Συνέδριο μετείχε εκπροσωπώντας το ΕΣΡ η ειδική επιστήμονας- νομικός κ. Χάρης Τσίγκου.

1.4. Συμμετοχή στο Φόρουμ Ρυθμιστικών Αρχών Ραδιοτηλεόρασης των παρευξινίων χωρών (Black Sea Broadcasting Regulatory Authorities Forum)

Το ΕΣΡ, μετέχει στο **Φόρουμ Ρυθμιστικών Αρχών Ραδιοτηλεόρασης των παρευξινίων χωρών (Black Sea Broadcasting Regulatory Authorities Forum – BRAF)**, που συστάθηκε μετά από τουρκική πρόταση και πραγματοποίησε την εναρκτήρια συνάντησή του στις 30 Ιουνίου 2008, στην Κωνσταντινούπολη.

8^η Ετήσια Συνάντηση του φόρουμ των Ρυθμιστικών Αρχών των Παρευξινίων χωρών (BRAF) στο Βελιγράδι στις 29, 30 Οκτωβρίου και 1 Νοεμβρίου 2018.

Κατά την πρώτη μέρα της διήμερης συνάντησης του Φόρουμ οι εκπρόσωποι των συμμετεχόντων αρχών (βλ. Albanian Audiovisual Media Authority, Armenian National Commission on Television and Radio, Azerbaijani National Television and Radio Council, Greek National Council for Radio and Television, Moldovan Coordinating Council of Audiovisual, Romania National Audiovisual Council, Russian Federate State Unitary Enterprise «Russian Television and Radio Broadcasting Network», Serbian Regulatory Authority for Electronic Media, Turkish Radio and Television Supreme Council, Ukrainian National Council for Television and Radio Broadcasting, Georgian National Communication Commission και Bulgarian Council for Electronic Media)

έκαναν παρουσιάσεις, αντάλλαξαν πληροφορίες και απόψεις σχετικά με την πρόοδο και τους στόχους που επιτεύχθηκαν από την προηγούμενη ετήσια συνάντηση του φόρουμ στον τομέα των οπτικοακουστικών μέσων στις χώρες τους αντίστοιχα.

Κατά τη δεύτερη ημέρα της συνάντησης συζητήθηκε η κάλυψη της εγχώριας και διεθνούς τρομοκρατίας από τα ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των περιορισμών ή οδηγιών εκ μέρους της πολιτικής εξουσίας προς τα ΜΜΕ. Κατατέθηκαν διάφορες απόψεις που αντανakλούν την εμπειρία και τις ρυθμίσεις του ραδιο – τηλεοπτικού πεδίου που εφαρμόζονται σε κάθε χώρα ή σκέψεις για δέουσες μελλοντικές ρυθμίσεις.

Στην ετήσια συνάντηση το ΕΣΡ εκπροσωπήθηκε από το μέλος καθηγητή Γεώργιο Πλειό.

II. Συμμετοχή σε Επιτροπές και Συμβούλια

Το ΕΣΡ εκπροσωπήθηκε στην **Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου** (άρθρο 2 Ν. 2667/1998) από τα μέλη Νικόλαο Κιάο και Ευαγγελία Μήτρου που συμμετείχαν στις τακτικές συναντήσεις της Επιτροπής.

Επίσης το ΕΣΡ εκπροσωπήθηκε στο **Εθνικό Συμβούλιο κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας** (άρθρα 15-19 Ν. 4356/2015) από τα μέλη Καλλιόπη Διαμαντάκου και Νικόλαο Κιάο.

10^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

Το ΕΣΡ, όπως και όλες οι ανεξάρτητες αρχές, λογοδοτούν ενώπιον του Κοινοβουλίου (άρθρο 101Α παρ. 3). Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό της Βουλής (άρθρο 138Α), το Μάρτιο κάθε έτους υποβάλλεται στον Πρόεδρο της Βουλής έκθεση με αναφορά στις δραστηριότητες του προηγούμενου έτους. Στη μόνιμη Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής διεξάγεται συζήτηση είτε με την ευκαιρία της ετήσιας έκθεσης, είτε για οποιοδήποτε άλλο θέμα κριθεί απαραίτητο.

Κατά το 2017, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του ΕΣΡ εκλήθησαν σύμφωνα με το άρθρο 14 περ. ζ' του κανονισμού της Βουλής και εμφανίστηκαν την 11^η Μαΐου 2017 στη συνεδρίαση της Διάσκεψης των Προέδρων. Τους ζητήθηκε και ανέπτυξαν τον προγραμματισμό του έργου του Συμβουλίου. Οι κ.κ. Κουτρομάνος και Μορώνης ανέπτυξαν τις προτεραιότητες του Συμβουλίου και κυρίως υπογράμμισαν την ανάγκη οργάνωσης και διεξαγωγής της διαδικασίας προκήρυξης και χορήγησης αδειών τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας γενικού περιεχομένου-ενημερωτικούς βάσει του Ν. 4339/2015 μετά την απόφαση 95/2017 της Ολομελείας του ΣτΕ. Επεσήμαναν επίσης την ανάγκη, πρωτίστως, ενίσχυσης της υλικοτεχνικής υποδομής του Συμβουλίου.

Στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής εμφανίστηκαν, κατόπιν προσκλήσεως, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου στις 3 Οκτωβρίου 2017. Τυπικά η πρόσκληση αφορούσε συζήτηση επί των πεπραγμένων του ΕΣΡ κατά τα έτη 2014-2016, περίοδο κατά την οποία το Συμβούλιο υπολειτουργούσε εξ αιτίας ελλειπούς σύνθεσης κατά το μεγαλύτερο διάστημα.

Κατά την συζήτηση επισημάνθηκαν τα προβλήματα, που αντιμετώπιζε το Συμβούλιο, προβλήματα που συνδέονταν τόσο με τον προϋπολογισμό του όσο και με τον περιορισμένο αριθμό του προσωπικού του και τις ελλείψεις του σε υλικοτεχνική υποδομή, παρά το γεγονός ότι κατά το 2017, χάρις σε παρεμβάσεις του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, οι πιο επείγουσες ανάγκες σε υλικοτεχνική υποδομή είχαν αντιμετωπισθεί.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 – ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ
2017: Τηλεοπτικοί και
Ραδιοφωνικοί Σταθμοί**

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ 2017

**Τηλεοπτικοί και Ραδιοφωνικοί
σταθμοί.**

ΕΠΙΓΕΙΟΙ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΛΗΨΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 : ΣΤΑΘΜΟΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ

Σύμφωνα με το Μητρώο Επιχειρήσεων λειτουργούν επτά ιδιωτικοί σταθμοί εθνικής εμβέλειας. Από αυτούς οι έξι έχουν ενημερωτικό χαρακτήρα, ενώ μόνο ένας τηλεοπτικός σταθμός έχει μη ενημερωτικό.

ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΦΟΡΕΑ	ΝΟΜΟΣ	ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ Ενημερωτικός (Ε) Μη ενημερωτικός (ΜΕ)
 ANTENNA TV (ANT1)	ANTENNA TV Α.Ε.	Αττικής	Ε
 MEGA CHANNEL	ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	Αττικής	Ε
 ALPHA	ALPHA ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.	Αττικής	Ε
 ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ TV	ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ TV Α.Ε.	Θεσσαλονίκης	ΜΕ Αλλαγή φυσιογνωμίας σε μη ενημερωτικό σταθμό (αρ. πρωτ. ΕΣΡ 2853/30.6.2016). Πρακτ. 1/22.2.2017 Κλιμάκιο Παράταξης Προγράμματος
 ΣΚΑΙ	ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΤΟΤ ΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	Αττικής	Ε
 STAR CHANNEL	ΝΕΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.	Αττικής	Ε
 epsilon tv	ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε.	Αττικής	Ε

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΣΤΑΘΜΟΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ (αριθμός και φυσιογνωμία προγράμματος τηλεοπτικών σταθμών περιφερειακής εμβέλειας με κριτήριο την έδρα τους

Στο Μητρώο Επιχειρήσεων περιλαμβάνονται 111 σταθμοί περιφερειακής εμβέλειας, εκ των οποίων 92 ενημερωτικοί και 11 μη ενημερωτικοί.

Νομός	ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝΤΩΝ Τ/Ο ΣΤΑΘΜΩΝ	ΕΙΔΟΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ		Νομός	ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝΤΩΝ Τ/Ο ΣΤΑΘΜΩΝ	ΕΙΔΟΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	
ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	2	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	2	ΚΟΖΑΝΗ	3	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	2
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	1
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	2	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	2	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	5	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	5
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	1	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	1	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	3	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	3
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-
ΑΡΤΑΣ	1	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	1	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	1	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	1
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-
ΑΤΤΙΚΗΣ	14	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	6	ΛΑΡΙΣΗΣ	1	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	1
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	8			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-
ΑΧΑΪΑΣ	3	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	3	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	2	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	2
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	1	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-	ΛΕΣΒΟΥ	2	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	2
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	1			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	2	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	2	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	2
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-
ΔΡΑΜΑΣ	4	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	4	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	3	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	3
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	7	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	6	ΞΑΝΘΗΣ	3	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	3
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	1			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-
ΕΒΡΟΥ	3	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	2	ΠΕΛΛΗΣ	1	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	1
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	1			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	1	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	1	ΠΙΕΡΙΑΣ	1	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	1
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-
ΗΛΕΙΑΣ	2	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	2	ΡΟΔΟΠΗΣ	2	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	2
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	4	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	3	ΣΑΜΟΥ	1	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	1
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	1			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-
ΘΕΣ/ΚΗΣ	9	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	5	ΣΕΡΡΩΝ	2	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	2
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	4			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	4	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	3	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	1	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	1
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	1			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-
ΚΑΒΑΛΑΣ	3	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	2	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	2	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	2
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	1			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	1	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	1	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	2	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	2
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	1	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	1	ΧΑΝΙΩΝ	4	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	4
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	2	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	2	ΧΙΟΥ	2	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	2
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-
ΚΙΛΚΙΣ	1	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	1	ΣΥΝΟΛΟ		ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	92
		ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	-			ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΙ	19

Β. ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

Στο Μητρώο Επιχειρήσεων περιλαμβάνονται εννιακόσιοι είκοσι ένα (921) ραδιοφωνικοί σταθμών που λειτουργούσαν στις 31/12/2017 και σημειώνεται ότι ο συνολικός αριθμός τους δεν έχει μεταβληθεί αξιολογικά από το 2016.

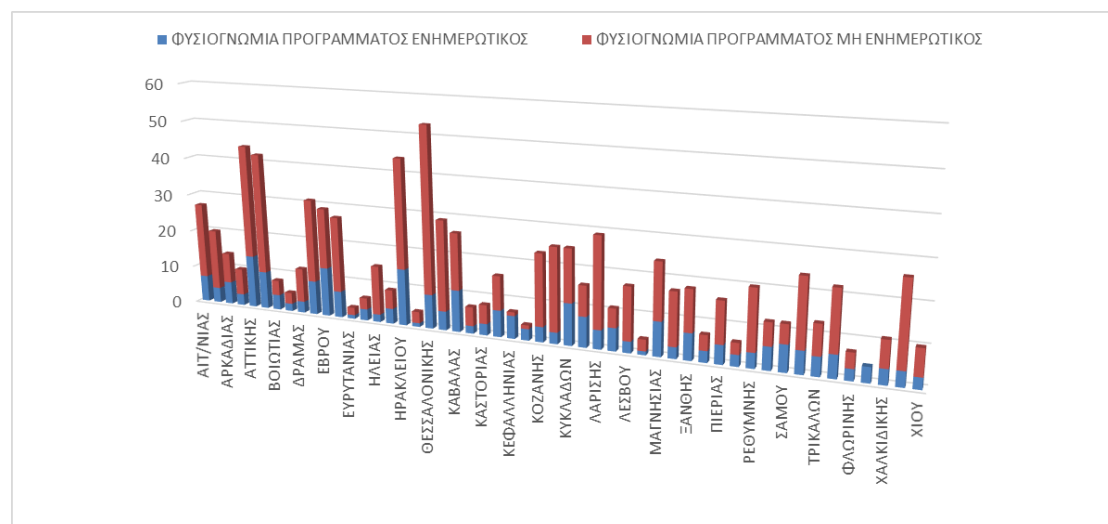
**ΠΙΝΑΚΑΣ 1 - ΧΑΡΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝΤΩΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ
ΑΝΑ ΝΟΜΟ 31/12/2017**

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 – ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ

Σχεδόν το 70% από του λειτουργούν τες ραδιοφωνικούς σταθμούς σε όλη την επικράτεια έχουν δηλώσει ως χαρακτήρα προγράμματος μη ενημερωτικό.

Νομός	ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ		Νομός	ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	
	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΣ	ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΣ		ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΣ	ΜΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΣ
ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	7	20	ΚΟΖΑΝΗΣ	4	19
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	4	16	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	3	22
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	6	8	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	11	14
ΑΡΤΑΣ	3	7	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	8	8
ΑΤΤΙΚΗΣ	14	30	ΛΑΡΙΣΗΣ	5	24
ΑΧΑΪΑΣ	10	32	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	6	5
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	4	4	ΛΕΣΒΟΥ	3	14
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	2	3	ΛΕΥΚΑΔΟΣ	1	3
ΔΡΑΜΑΣ	3	9	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	9	15
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	9	22	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	3	14
ΕΒΡΟΥ	13	16	ΞΑΝΘΗΣ	7	11
ΕΥΒΟΙΑΣ	7	20	ΠΕΛΛΗΣ	3	4
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	1	2	ΠΙΕΡΙΑΣ	5	11
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	3	3	ΠΡΕΒΕΖΗΣ	3	3
ΗΛΕΙΑΣ	2	13	ΡΕΘΥΜΝΗΣ	4	16
ΗΜΑΘΙΑΣ	4	5	ΡΟΔΟΠΗΣ	6	6
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	15	29	ΣΑΜΟΥ	7	5
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	1	3	ΣΕΡΡΩΝ	6	18
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	9	44	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	5	8
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	5	24	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	6	16
ΚΑΒΑΛΑΣ	11	15	ΦΛΩΡΙΝΗΣ	3	4
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	2	5	ΦΩΚΙΔΑΣ	4	
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	3	5	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	4	7
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	7	9	ΧΑΝΙΩΝ	4	22
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	6	1	ΧΙΟΥ	3	7
ΚΙΛΚΙΣ	3	1	ΣΥΝΟΛΟ	154	346

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – Αποτελέσματα Ισολογισμών τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβλέειας.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ
ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ

Χρήσεις 2010-2016.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι επιχειρήσεις λειτουργίας τηλεοπτικών σταθμών που είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο επιχειρήσεων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης παρακολουθούνται κατά κατηγορίες ανάλογα με την εμβέλεια τους.

Το έτος 2016 στην κατηγορία «Τηλεοπτικοί Σταθμοί Εθνικής Εμβέλειας» με φυσιογνωμία προγράμματος «Ενημερωτικός» και επίγεια ψηφιακή μετάδοση, ήταν εγγεγραμμένες εννιά ανώνυμες επιχειρήσεις:

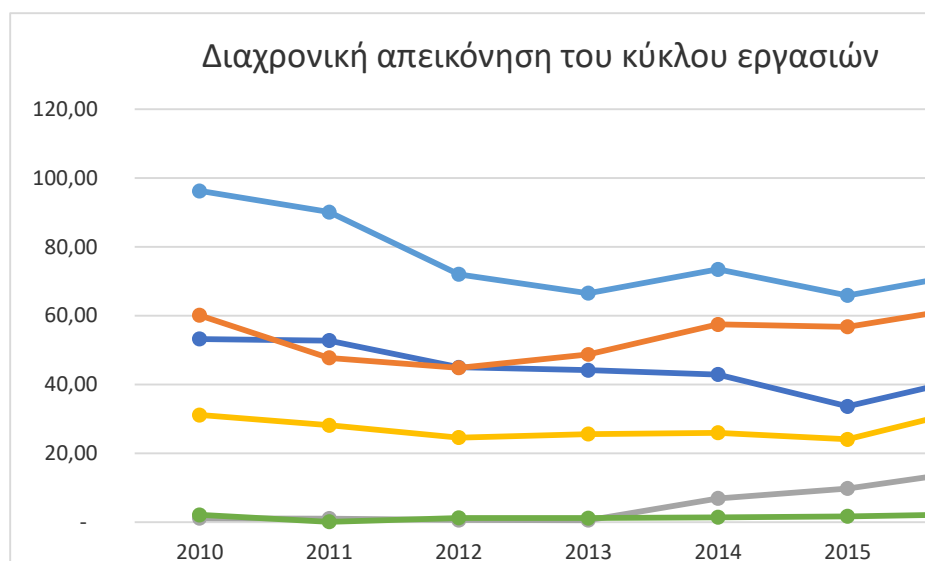
A/A	ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΦΟΡΕΑ
1	ANTENNA TV (ANT1)	ANTENNA TV Α.Ε.
2	MEGA CHANNEL	ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
3	ALPHA	ALPHA ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.
4	ALTER CHANNEL	ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.
5	ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ TV	ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ TV Α.Ε.
6	ΣΚΑΙ	ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΤΟΤ ΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
7	STAR CHANNEL	ΝΕΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.
8	EPSILON TV	ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε.
9	APT	CITY NEWS Α.Ε.

Ο τηλεοπτικός σταθμός ALTER CHANNEL, κατέχει άδεια λειτουργίας τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας, πλην όμως δεν λειτουργεί και δεν δημοσιεύει οικονομικές καταστάσεις. Ήδη από τον Μάρτιο 2011, έγινε αναστολή διαπραγμάτευσης της μετοχής του από το Χ.Α.Α. Επίσης, ο τηλεοπτικός σταθμός MEGA CHANNEL, εκπέμπει τηλεοπτικό πρόγραμμα, όμως δεν δημοσίευσε χρηματοοικονομικές καταστάσεις και δεν υπέβαλε στο ΕΣΡ στοιχεία για την δραστηριότητά του για το έτος 2016. Τέλος ο τηλεοπτικός σταθμός ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ TV, δεν υπέβαλλε τους ισολογισμούς των χρήσεων 2015-2016.

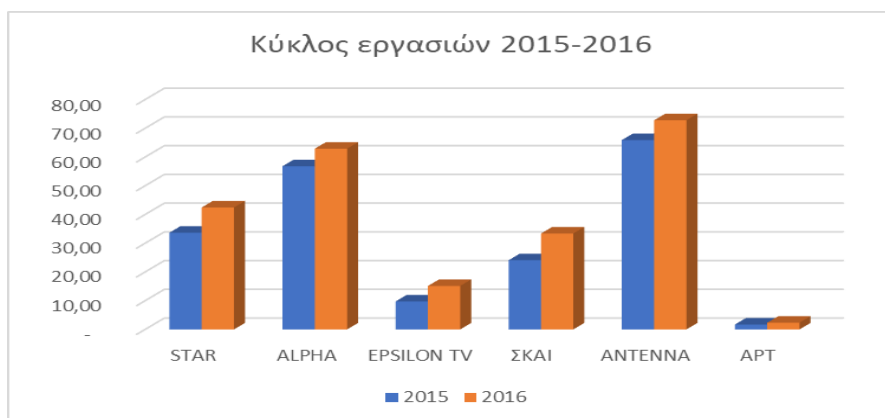
Οι εναπομείνουσες έξι εταιρίες υπέβαλλαν στο Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης τους ισολογισμούς **χρήσης 2016** ως τμήμα των οριζόμενων εγγράφων του Π.Δ. 310/96. Οι ισολογισμοί αυτοί επεξεργάστηκαν ομαδικά προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα για την λειτουργία του κλάδου λειτουργίας τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας, όπως αυτός ορίζεται από τις εγγεγραμμένες επιχειρήσεις στο μητρώο ελέγχου του ΕΣΡ. Σημειώνεται ότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των τηλεοπτικών σταθμών για την χρήση 2017 αναμένεται να αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του ΓΕΜΗ τον Σεπτέμβριο 2018, ενώ στο ΕΣΡ οφείλουν να υποβληθούν μέχρι τον Ιανουάριο 2019, στο πλαίσιο υποβολής των στοιχείων ΠΔ 310/96.

Όπως αναλυτικά παρουσιάζεται στο πιο κάτω πίνακα «συνοπτικά ομαδοποιημένα στοιχεία», οι εταιρίες λειτουργίας τηλεοπτικών σταθμών, συνολικά, αύξησαν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων τους κατά 15,6 εκ ευρώ, ή 41,9%. Σε ονομαστικές αυξήσεις του μετοχικού τους κεφαλαίου προχώρησαν τέσσερις εταιρίες, δύο βελτίωσαν το σύνολο της καθαρής τους θέσης μέσω επίτευξης θετικών αποτελεσμάτων για την χρήση 2016, ενώ έτερη επιχείρηση σημείωσε περαιτέρω ζημίες. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις κινήθηκαν οριακά χαμηλότερα συγκριτικά με την προηγούμενη χρήση. Από τις πέντε εταιρίες που παρουσιάζουν λήψη μακροπρόθεσμων δανείων, οι τέσσερις μειώνουν την έκθεσή τους σ' αυτά, ενώ σε μια περίπτωση καταγράφεται περαιτέρω αύξηση δανειοδότησης. Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αυξήθηκαν κατά 7,2 εκ ευρώ ή 2,53%. Ο κύκλος εργασιών, χωρίς τα αποτελέσματα των MEGA CHANNEL και MAKEΔONIA TV, κατέγραψε κάθετη πτώση την χρήση 2015, λόγω της μείωσης της διαφημιστικής δαπάνης καθώς και σε οικονομίες παραγωγής προγραμμάτων. Η συνολική δραστηριότητα του κλάδου βελτιώθηκε σημαντικά την χρήση 2016, καταγράφοντας αύξηση στον κύκλο εργασιών κατά 37,1 εκ. ευρώ ή 19,33%.

Για τις εταιρίες που τηρούνται πλήρη στοιχεία στο ΕΣΡ, η διακύμανση του κύκλου εργασιών τους παρουσιάζεται στο πιο κάτω διάγραμμα.

Ειδικότερα για τις χρήσεις 2015 και 2016, η μεταβολή του κύκλου εργασιών τους μπορεί να απεικονιστεί διαγραμματικά τόσο σε επίπεδο εταιρίας όσο και συγκριτικά μεταξύ τους.

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΣΗ 2016

Ομαδοποιήθηκαν λογαριασμοί των ισολογισμών χρήσης 2016 των τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας και προέκυψαν τα ακόλουθα στοιχεία, τα οποία παρουσιάζονται συγκριτικά ανά τις χρήσεις 2010-2016. Επαναλαμβάνεται ότι στα αποτελέσματα των χρήσεων 2015,2016 δεν περιλαμβάνεται η δραστηριότητα του MEGA CHANNEL και του ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ TV.

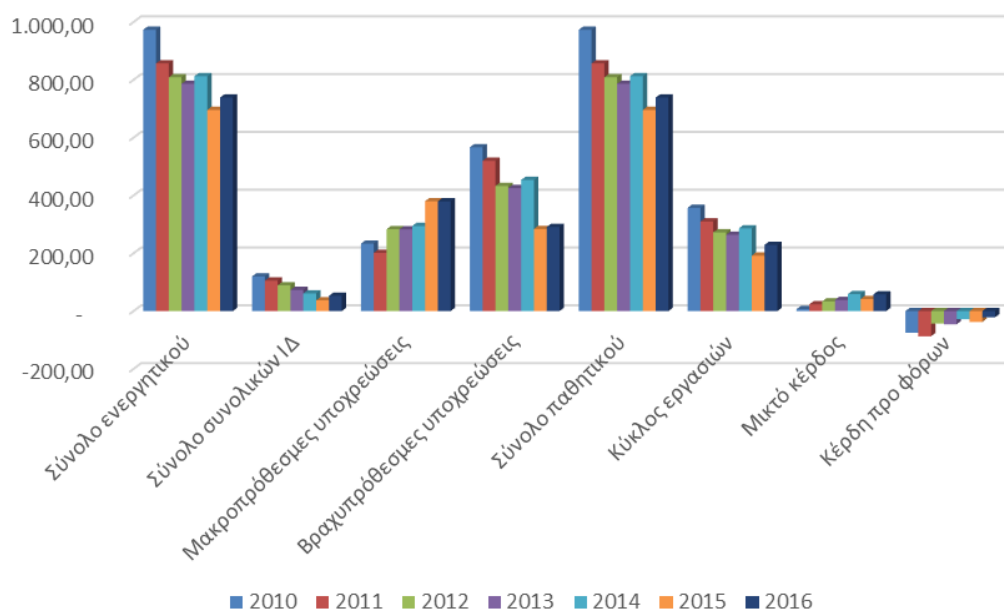
Συνοπτικά ομαδοποιημένα στοιχεία

Χρήσεις 2010 - 2016

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Σύνολο ενεργητικού	973,16	857,01	808,7	786,13	812,57	695,90	738,58
% Μεταβολή		-11,94%	-5,63%	-2,79%	3,36%	-14,36%	6,13%
Σύνολο συνολικών ΙΔ	120,01	105,53	89,21	73,17	61,05	37,18	52,76
% Μεταβολή		-12,07%	-15,46%	-17,99%	-16,56%	-39,11%	41,92%
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	233,28	201,35	283,27	282,61	294,36	380,02	379,64
% Μεταβολή		-13,69%	40,69%	-0,23%	4,16%	29,10%	-0,10%
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	566,63	520,00	432,98	425,57	453,61	283,85	291,03
% Μεταβολή		-8,23%	-16,73%	-1,71%	6,59%	-37,42%	2,53%
Σύνολο παθητικού	973,16	857,01	808,72	786,13	812,57	695,90	738,58
% Μεταβολή		-11,94%	-5,63%	-2,79%	3,36%	-14,36%	6,13%
Κύκλος εργασιών	357,31	309,99	272,33	263,77	286,18	191,89	228,98
% Μεταβολή		-13,24%	-12,15%	-3,14%	8,50%	-32,95%	19,33%
Μικτό κέρδος	6,88	23,56	33,44	38,50	58,69	41,69	57,88
% Μεταβολή		242,46%	41,93%	15,14%	52,43%	-28,96%	38,82%
Κέρδη προ φόρων	-74,90	- 87,09	- 42,85	- 45,53	- 7,79	-37,60	- 21,50
% Μεταβολή		16,28%	-50,79%	6,24%	-60,92%	34,81%	-42,81%

Γραφικά απεικονίζονται ως εξής:

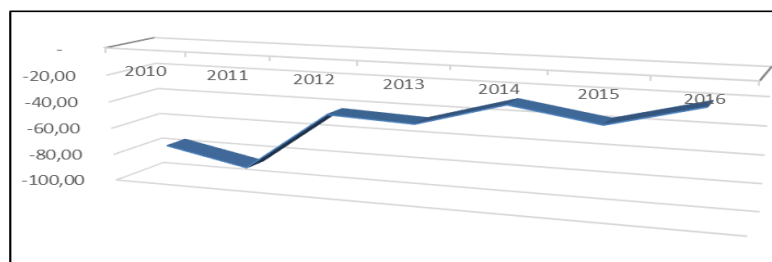
Συγκεντρωτικά αποτελέσματα

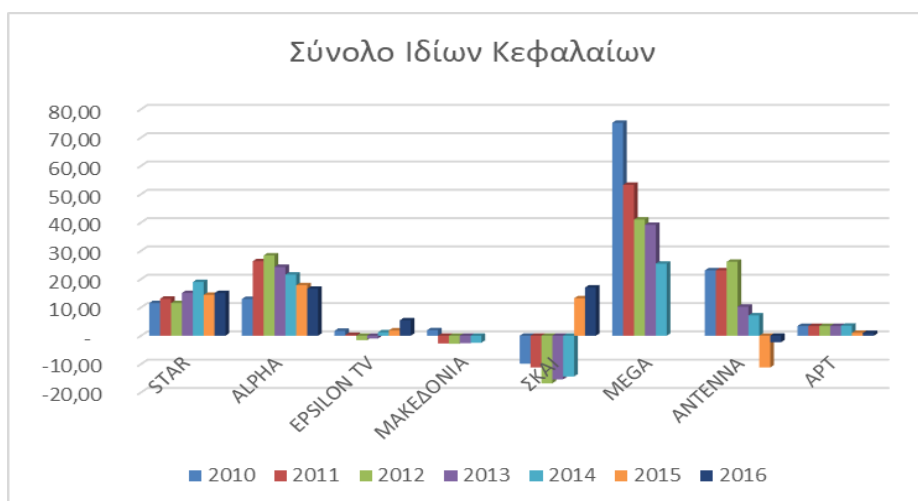
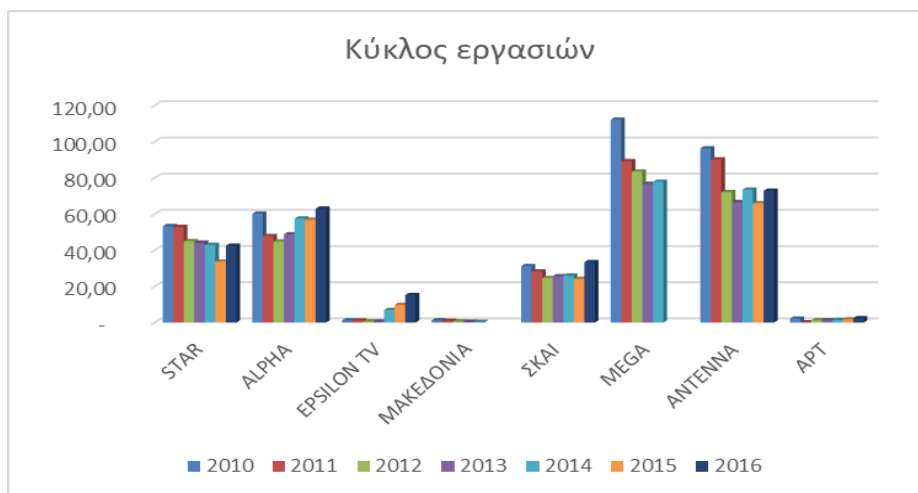
Διάρθρωση συνόλου υποχρεώσεων

Διαχρονική καταγραφή καθαρών αποτελεσμάτων (προ φόρων) σε εκ. ευρώ

Ο κύκλος εργασιών και τα συνολικά ιδία κεφαλαία διαγραμματικά απεικονίζεται ως εξής:

Καθόσον οι εταιρίες ΜΕΓΑ CHANNEL και ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ TV δεν έχουν υποβάλλει τους ισολογισμούς χρήσεων 2015 και 2016, δεν είναι δυνατή η αποτύπωση του κύκλου εργασιών των τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας ως αναλογία στο σύνολο της κατηγορίας τους.

Σημαντικά γεγονότα μετά την 31/12/2016

Στις 27 Νοεμβρίου 2017 το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόραση εξέδωσε την προκήρυξη 1/2017 «Προκήρυξη δημοπρασίας για τη χορήγηση επτά (7) αδειών παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας ενημερωτικού προγράμματος γενικού περιεχομένου». Στην διαδικασία συμμετείχαν έξι εταιρίες.

Α/Α	ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΦΟΡΕΑ
1	ΣΚΑΙ	ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΤΟΤ ΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
2	STAR CHANNEL	ΝΕΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.
3	ALPHA	ALPHA ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.
4	ANTENNA TV (ANT1)	ANTENNA TV Α.Ε.
5	EPSILON TV	ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε.
6	E CHANNEL	ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ Α.Ε.

Καθόσον ο αριθμός των υποψηφίων ήταν μικρότερος από τις διαθέσιμες άδειες, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης δεν προχώρησε σε δημοπρασία. Μέχρι σήμερα η διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη.

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης με την απόφασή του με αριθμό 18/2018, αναγνώρισε ότι ο τηλεοπτικός σταθμός MEGA CHANNEL εμπίπτει στην ρύθμιση του άρθρου 28 παρ. 2 του Ν. 4496/17 και υποχρέωσε την εταιρεία να τερματίσει την λειτουργία της. Το Συμβούλιο της Επικρατείας ανέστειλε την εκτέλεση της παραπάνω απόφασης του ΕΣΡ μέχρι την οριστική εκδίκαση της υποθέσεως.

Ο τηλεοπτικός σταθμός ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ TV, με βάση την απόφαση 11/2018 του ΕΣΡ έχει τροποποιήσει το χαρακτήρα του εκπεμπόμενου προγράμματος του από ενημερωτικού σε μη ενημερωτικό. Το ΕΣΡ με την υπ' αριθμ. 7/2018 απόφασή του τροποποίησε αυτεπάγγελα την υπ' αριθμ. 241/2013 απόφαση του και όρισε ότι ο τηλεοπτικός σταθμός ΑΡΤ δικαιούται να εκπέμπει μόνο στην περιφέρεια της Αττικής.